Rok XIII. Nr. 50 SOSNOWIEC, niedziela 20 lutego 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy...i miesięcznie 2.— ...kcji, Ad... Dru...ec. ...P.K.O.

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADŹ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel 7-19-66.

Czy urzędnicy państwowi należą do lóż masońskich?

Masoneria na cenzurowanym w Sejmie

Interpe acja posła Dudzińskiego wywołała ożywioną dyskusję

WARSZAWA, 19. 2. Sensacją sobotniego dnia na plenum sejmu była wielka rozprawa o działalności masonerii w Polsce. Na porządku obrad znalazła się sprawa interpelacji złożonej w sejmie ubiegłego roku przez posła Dudzińskiego

w sprawie należenia funkcjonariuszów państwowych do nielegalnych organizacyj, mających swe centrale poza granicami kraju i udzielania gmachów państwowych na zebrania takiej organizacji.

Posłowi Dudzińskiemu chodzi tutaj o masonerię. W interpelacji swojej powołuje się on na dwutygodnik paryski „Revu international des Societes Secrets" oraz na wychodzący w Nowym Jorku miesięcznik „New Age".

Według doniesień tych czasopism w czerwcu 1936 roku odbyło się zebranie reprezentantów loży masońskiej obrządku szkockiego w Warszawie z okazji przybycia do Warszawy delegatów centrali pp.: Cowlesa i dr. Brauna, których podejmowali przedstawiciele warszawskiej loży radca ministerstwa rolnictwa Stanisław Stępowski i inspektor ministerstwa opieki społecznej Zbigniew Skokowski. Zebranie odbyło się w gmachu dyrekcji lasów państwowych.

Odpowiedź na interpelacje

W odpowiedzi na interpelację p. premier Składkowski stwierdza, iż na podstwie otrzymanych wyjaśnień może oświadczyć, iż w dniu tym w lokalu, w którym mieszczą się biura dyrekcji lasów państwowych, nie było żadnego zebrania o charakterze nieurzędowym, nie mógł więc mieć miejsca wymieniony w interpelacji fakt rzekomego udzielenia przez ministerstwo rolnictwa i reform rolnych względnie naczelną dyrekcję lasów państwowych urzędowego lokalu na zebranie nielegalnej i obcej organizacji.

Co do zapytań interpelanta o możliwości należenia osób znajdujących się w służbie państwowej do organizacyj nielegalnych, mających swoje siedziby poza granicami Rzeczypospolitej —

Pan Premier wyjaśnia, iż obowiązujące przepisy zakazują należenia do wszystkich organizacyj tajnych, tym bardziej takich, które stanowić mogą t. zw. obce agentury.

Wobec tego p. premier nie uważał za potrzebne wydawać dalszych zarządzeń w tej sprawie.

400 masonów w Polsce

Z kolei zabrał głos poseł Dudziński, występując z ostrą polemiką odpowiedzi prem. Składkowskiego.

Poseł Dudziński stwierdza, iż masońska najwyższa rada w Polsce została zorganizowana w 1922 roku przez najwyższą radę Włoch. Radzie polskiej przewodniczył przez szereg lat Andrzej Strug.

W Polsce — mówił dalej p. Dudziński — jak wynika z rewelacyj „New Age" jest już... 400 masonów, a ilość lóż wynosi 11. Sekretarzem generalnym jest Zbigniew Skokowski.

Poseł Dudziński oświadcza, iż każdy z posłów, któremu wpadłaby w rękę tego rodzaju notatka — pomimo na swoją przysięgę — zatrwożyłby się wielce o trwałość i moc Rzeczypospolitej. Poseł Dudziński szczególnie zaniepokojony jest tym, że do masonerii należą również wysocy urzędnicy państwowi.

Atak na prem. Składkowskiego

Poseł Dudziński atakuje następnie bezpośrednio osobę P. Premiera posuwając się do oświadczenia, że albo P. Premier nie docenia destrukcyjnej działalności mafii w Polsce, albo jest on za słaby, aby z mafią zrobić w Polsce porządek.

Na koniec poseł Dudziński apeluje do Ministra Sprawiedliwości, aby w imię obrażonego prawa wszczął natychmiastowe dochodzenia i doprowadził do surowego ukarania winnych.

W podobnym tonie utrzymane jest przemówienie posła W. Budzyńskiego który na zakończenie apeluje do rządu, aby postawiono w stan oskarżenia z art. 165 k. k. następujące osoby: Zbigniewa Skokowskiego, Stanisława Stępowskiego, Hipolita Gliwica, Mariana Konikiewskiego, Emila Kipę, Mieczysława Woiskiego i Zygmunta Dwożańczyka.

Ponadto poseł Budzyński zapowiada, że wniesie projekt ustawy przeciwko organizacji masonerii w Polsce.

Odpowiedź p. premiera

Posłowi Dudzińskiemu odpowiedział prem. Składkowski, który stwierdził, że w Polsce brak jest dotąd ustawy, zakazującej masonerii. Na Pomorzu, w Poznańskim i na Śląsku istnieją legalne i jawne loże masońskie. Sprawa ta nie została dotąd załatwiona.

W pewnym momencie wywiązuje się charakterystyczny dialog:

— P. premier: Koledzy i że mnie masona zrobią, ale co robić. Nie byłem, nie jestem i nie będę masonem.

— P. Dudziński: Nie weźmą pana

— P. premier: Ja też przypuszczam. Przypuszczam, iż oni uważają, że ja jestem za mało poważny, abym dochował tajemnicy do grobu.

Z kolei na dowód, że rząd p. premiera walczy z międzynarodowymi wpływami, przytacza p. premier fakt rozwiązania w ub. roku Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Rząd p. premiera Składkowskiego walczy i nadal walczył będzie z wszelkiego rodzaju wpływami szkodliwymi dla państwa międzynarodówek.

Przemówienie premiera Składkowskiego przyjęte było licznymi oklaskami z ław poselskich.

* * *

Z kolei sejm przystąpił do dyskusji nad interpelacją posła Hutten-Czapskiego w sprawie ograniczenia uprawnień zawodowych wojskowych w nabywaniu działek rolniczych, po czym przeszedł do ustawy o odroczeniu wyborów radnych miejskich w Łodzi i Poznaniu. Ustawa ta przedłużająca wybory w Łodzi i Poznaniu do października br. została przyjęta w drugim i trzecim czytaniu wraz z rezolucją wzywającą rząd do przedłożenia ustawy zawierającej przepisy wyborcze do ciał ustrojowych całego samorządu terytorialnego. Na zakończenie rozpatrzono budżety rent inwalidzkich i monopoli.

Powstańcy zdobywają nowe tereny

po sforsowaniu rzeki Alfambra

SALAMANKA, 19.2. Wielka kwatera główna komunikuje, że oddziały powstańcze, które przekroczyły wezoraj rzekę Alfambra, posuwają się naprzód w dalszym ciągu, zdobywając miejscowość Tocon, wzgórza Latenara del Compillo, wzgórza 1281 i 1283, dalej obsadzając cały masyw Sierra Gorda i wszystkie stanowiska nieprzyjacielskie na wzgórzach części południowej tego masywu.

Nieprzyjaciel pozostawił na placu ponad 1000 zabitych i wielką ilość broni i amunicji. Na odcinku la Serena nieprzyjaciel trzykrotnie atakował Sierra Argallen i wzgórze Zaionca. Wojska powstańcze z łatwością odparły te ataki.

Nowa struktura O. Z. N.

Wywiad z szefem sztabu płk. Wendą

WASZAWA, 19 2. W dniu dzisiejszym wieczorem Polskie Radio nadało wywiad z szefem sztabu OZN. płk. dypl. Z. Wendą na temat nowej struktury organizacyjnej Obozu Zjednoczenia Narodowego. Wywiad przeprowadził szef propagandy OZN. p. Żeńczykowski.

Władze naczelne OZN. stanowić będą:

1) Szef Obozu i jego zastępcy.
2) Rada naczelna i jej prezydium

Ilość zastępców ustala Szef Obozu który określa jednocześnie szczegółowy zakres ich funkcji.

Organem wykonawczym Szefa Obozu będzie Szef sztabu OZN. podległy bezpośrednio Szefowi Obozu.

Służba na wszystkich stanowiskach OZN. jest pracą obywatelską i wszystkie władze obozu są powoływane z pośród członków OZN.

Ustrój sztabu i organów mu podległych określi rozkaz szefa sztabu wydany za aprobatą szefa OZN.

Środki materialne dla spełnienia zadań OZN. dostarczają członkowie przez opodatkowanie się.

Schuschnigg poda się do dymisji

PARYŻ, 19. 2. Według pogłosek w przyszłym tygodniu kanclerz Schuschnigg wygłosi wielką mowę o nowej sytuacji w Austrii. W mowie tej umotywuje powziętą przez siebie decyzję podania się do dymisji.

W sobotę rano powrócił z Berlina minister Seyss Inquart z radcą stanu dr. Kepplerem. W sprawie jego pobytu w Berlinie i jego rozmów z Hitlerem i Rudolfem Hessem nie został wydany żaden komunikat, tym nie mniej opinia publiczna oczekuje z wielkim zaciekawieniem dalszych zarządzeń, które są spodziewane w wyniku rozmów min. Seyss Inquarta z kanclerzem Rzeszy oraz naczelnymi władzami Rzeszy.

Blum ustępuje

Z ŻYCIA POLITYCZNEGO.

PARYŻ, 19.2. Według pogłosek przywódca socjalistów francuskich Leon Blum, przygnębiony po stracie żony, ma zrezygnować ze swego udziału w życiu politycznym

Zwłoki pięknej kobiety w wannie

Tajemnicze samobójstwo w hotelu warszawskim

Denatką ma być żona milionera wileńskiego

WARSZAWA, 19.2. W „Hotelu Europejskim" w Warszawie popełniła w niezwykle zagadkowych okolicznościach samobójstwo zamieszkała tam od dnia 16 bm.

przyjezdna z Białegostoku rzekoma obywatelka ziemska 32-letnia Michalina Hurska.

Gdy w czwartek wieczorem na kilkakrotne pukanie do drzwi nie było odpowiedzi, zaalarmowano dyrekcję. Zapasowym kluczem otworzono pokój. Nie zastano tam jednak lokatorki.

Boy hotelowy wszedł wówczas do przyległej łazienki.

Chłopiec krzyknął przeraźliwie... W wypełnionej po brzegi wannie leżała w trykotach kąpielowych kobieta.

Wydobyto ją z wody i wezwano pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził śmierć, przypuszczalnie wskutek otrucia nieznaną trucizną i utonięcia w wodzie.

Jak wynika z zeznań służby hotelowej, p. Hurska przyjechała do hotelu w ub. środę.

Była to wytwornie ubrana i odznaczająca się nieprzeciętną urodą kobieta. Miała ze sobą jedynie elegancki neseser.

W pokoju znaleziono futro, neseser torebkę, w której były różne drobiazgi jak puderniczka, pomadka do ust oraz 90 zł. i 5 gr. w gotówce.

Znaleziono również zmiętą kartkę, z napisem w języku rosyjskim:

„Wyjeżdżam w pośpiechu — podnieś alarm".

Porównanie pisma w księdze hotelowej, wskazuje że kartka ta mogła być napisana ręką Hurskiej.

Policja powzięła podejrzenie, że nazwisko podane przez zmarłą w hotelu było fikcyjne.

Hipoteza ta zdaje się potwierdzać, bowiem z Wilna nadeszła wiadomość o zaginięciu żony tamtejszego milionera **właściciela ogromnej firmy eksportującej len z Polski, p. Haliny Hurwiczowej, zam. przy ul. św. Filipa 4.**

Halina Hurwiczowa wyszła w poniedziałek w południe z domu. Mąż jej, znajdował się wówczas w biurze. Hurwiczowa oświadczyła siostrze, iż niebawem wróci. Żadnych rzeczy nie zabrała.

Gdy nadszedł wieczór, a młoda kobieta nie wróciła, zaniepokojony mąż zaalarmował policję. Na ślad zaginionej nie natrafiono.

Hurwiczowa od pewnego czasu zdradzała silne zdenerwowanie. Była stale przygnębiona, nie chciała jednak nawet najbliższym wyznać, co ją gnębi. Dzieci nie miała.

Rysopis zaginionej odpowiada wyglądowi tajemniczej samobójczyni.

Obecnie władze śledcze starają się rozwikłać tajemnicę znalezionej kartki pisanej w języku rosyjskim. Ustalono że pokój 235 zajmował poprzednio w dniach od 4 do 12 bm. obywatel duński, Park Einar, ostatnio zamieszkały w Belgradzie.

Przyjechał on z Kopenhagi i wyjechał w niewiadomym kierunku. Możliwe więc, że kartka o tajemniczej treści należała do Duńczyka, tym bardziej, że znaleziono ją w koszu do śmieci.

Policja prowadzi dochodzenie, celem zidentyfikowania zwłok.

Już obecnie niemal pewnym jest iż tragicznie zmarła w Warszawie Michalina Hurska jest w rzeczywistości Haliną Hurwiczową z Wilna.

Zaraza pryszczycy

W SANDOMIERSKIM?

Korespondent Ag. „Echo" donosi: Na terenie ziemi sandomierskiej koło miasteczka Staszowa zanotowano wypadki zachorzeń bydła podobnych do pryszczycy. W związku z tym władze administracyjne przedsięwzięły daleko idące ostrożności, aby zapobiec dalszemu rozszerzaniu się choroby.

Czy b. burmistrz Końskich

BYŁ CARSKIM SZPICLEM.

Na wokandzie sądu okręgowego w Radomiu znajduje się w dniu 22 bm. sensacyjny proces z oskarżenia b. burmistrza Końskich, Stefana Jaroszyńskiego, przeciwko kilku radnym miejskim, którzy publicznie oskarżali go o współdziałanie z ochraną carską w charakterze szpicla i prowokatora.

Proces zapowiada się sensacyjnie i potrwa prawdopodobnie dwa dni.

Kto wygrał na loterii?

We wczorajszym, trzecim dniu ciągnienia padły następujące wygrane:

Główne wygrane.

5.000 zł. — 24409 53288 132061 135312 153744.

2.000 zł. — 352 54699.

1.000 zł. — 24623 37997 39789 50763 111315 119395 119580 140467.

500 zł. — 79867 80803 113[illegible] 114272

Po 250 zł. — 1487 2632 7455 13530 22148 23862 29430 31233 35[illegible] 37509 38513 46395 47964 50830 5[illegible]76 63[illegible]9 64750 65116 75004 80795 9[illegible]185 9[illegible]40 115507 125980 131102 1378[illegible] 143587 147822.

Wygrane po 125 zł

908 20 1178 489 91 3068 4381 56[illegible]9 6193 403 606 7007 94 570 8[illegible] 449 550 97 618 34 708 946 9047 10180 [illegible]01 11451 873 999 12802 138589 14680 15892 16143 587 17579 622 809 71 18163 401 663 19228 705 853 55 997 20208 21282 22969 23143 455 890 24175 221 338.

26029 138 93 27024 643 851 28680 856 999 29209 307 439 546 688 709 30284 31233 32785 33487 [illegible] 34351 35196 954 86 36025 78 37509.

39853 952 48 40070 191 41175 571 42551 678 43278 496 44303 507 729 45098 245 48290 849 49420 71 50074 297 51040 302 564 53035 121 293 568 378 54168 867 55388 432 598 996 56035 365 774 58442 501 60805 61294 534 907 63266 64066 360 774 65298 562 756 68940 727 67106 458 81 68071 81 329 887 69570 70026 659 855 71092 72960 73451 813 74389 75783.

76528 90 788 77438 78005 368 418 771 932 56 79258 374 514 751 80415 81132 67 494 523 82115 338 83177 828 84272 440 501 85390 666 86474 88881 89402 90664 831 923 91681 94 983 92224 93267 382 95366 525 929 96183 288 413 830 97553 731 98128 236 99409 261 403 789 100232 581 768 963 89 101[illegible]2 101418 668 103551 105050 741 106[illegible] 82 536 367 976 108501 40 95 826 109[illegible] 111000 458 705 112681 113421.

114062 262 605 115888 116120 117275 795 118221 463 528 68 119339 506 120177 556 122762 223322 685 24197 674 125069 535 126129 958 127255 1298[illegible] 130341 769 133391 876 134791 135118 855 997 136219 418 137548 138129 26[illegible] 404 847 89 139222 939.

140600 953 141494 971 142212 84 776 147060 421 516 80 143[illegible] 97 985 479 143529 144384 767 968 1456[illegible] 75 149509 150149 96 259 585 151373 152926 153214 397 559 818 154[illegible]1 156495

W piątek w dalszym ciągnieniu loterii padły wygrane:

GŁÓWNE WYGRANE.

Stała dzienna wygrana zł. 20000 na nr. 95023.

Zł. 10.000 na nr. 108686.

Zł. 5000 na n-ry: 3518 157960.

Zł. 2000 na n-ry: 31657 57286.

Zł. 1000 na n-ry: 7055 14603 59343 158122.

Zł. 500 na n-ry: 15564 46460 66263 87274 99346 105213 140273.

Zł. 250 na n-ry: 1955 8326 6896 7961 23151 34367 39184 44464 47074 56193 61226 67732 79643 80788 86615 88258 106325 112070 116210 119196 122777 123052 123567 122562 125580 135858 138103 142567 148664 152201 154462

Wygrane po 125 złotych.

2167 3203 4433 699 6028 46 925 7065 873 819 4[illegible] 8662 875 9327 67.

10052 11035 997 12694 13371 14462 991 16283 17290 18070 945.

50577 21347 22480 838 23312 35 24152 767 25886 26843 29496 749.

30256 31536 729 37249 34963 35318 633 39268.

40161 997 41166 42608 43212 44522 45066 46858 48128 49093 297 588.

51057 556 52145 583 53660 287 55825 85 570 58563 9222 6085 669 61793 69234 618 73613 74018 612 836 7600 122 477 888 78426 79875.

89447 81046 83322 84690 886 85157 86059 742 89026 426 90219 91816 92120 92350 94900 95151 96722 98413.

100406 101101 705 102247 103294 104250 216 583 106225 473 613 107402 583 723 98.

10760 111886 112332 601 113840 115314 116609 882 117249 118009 217.

200260 94 830 124190 700 126924 127906 132251 846 133768 134198 361 536 88 137103

140782 142450 760 143421 144251 147053 194 148336 53 420 578 149253.

151494 152179 153350 156792 157543 158030 75 220 862 159288 819.

NA ŚCIEŻKACH ZBRODNI

Powieść sensacyjna

41)

Joinville widział nazajutrz stryja i synowicę i musiał być uderzony podobieństwem osobliwszym, które Vitraca wprawiło w zdumienie; zapewne musiał o nich wiedzieć więcej, niż jego przyjaciel.

Vitrac, nie namyślając się dłużej, zadzwonił na lokaja, ubrał się prędko i wskoczył do dorożki, przejeżdżającej na placu Pigalle

A tak się spieszył, że nie spostrzekł Wandy, siedzącej przed słynną kawiarnią pod „Zdechłym szczurem".

Wanda siedziała tu nie dla przyjemności, grzejąc się na słońcu wiosennym, które oświetlało w tej chwili plac Pigalle. Z okna pracowni zobaczyła przybyłego hrabiego i jego synowicę, tak podobną do pozbawionej głowy; czym prędzej pospieszyła wyjść z pracowni, ażeby się im bliżej przyjrzeć. Nie wiedząc, co ma myśleć o tym dziwnym podobieństwie, zajęła stanowisko pod werandą winiarni, ażeby zaczekać na dalszy ciąg przygody. Widziała jak odjechali i miała już właśnie powrócić do Vitraca, chcąc od niego zażądać objaśnień, kiedy wsiadł do dorożki, której kazał się zawieźć na plac Burbonów.

Wysiadł w trudnym do opisania wzburzeniu i sam nie nazbyt dobrze wiedząc, co powie Joinvillowi. Podwójny miał cel przed sobą: powiedzieć mu jak się poznał z nieboszczką i powziąć od niego wiadomości o panu Borodino; ale nie ułożył sobie planu jak przystąpić do tych drażliwych przedmiotów i postanowił zdać na los przypadku rozmowę, jaka się miała wszcząć między nim a przyjacielem.

Zastał go, siedzącego przed kominkiem w ładnym mieszkaniu, jakie zajmował na parterze, w podwórzu pięknego domu z ogrodem.

Joinville przyjął go z radością zbyt żywą, jak na bezinteresowną.

Rzeczywiście Joinville nade wszystko pragnął wyjaśnienia.

On też uspokoiwszy Vitraca co do następstw swego wypadku, wszczął rozmowę, zadając mu pytanie lakoniczne, ale znaczące:

— To ona, nieprawdaż? — zapytał bez ogródek.

— Poznałeś ją? — zawołał Vitrac.

— Tak, mój drogi i słyszałem imię któreś wyszepnął, zobaczywszy u swych stóp zakrwawioną głowę: wszakże to głowa kobiety, którą, pewnego wieczora zobaczyłem z tobą w korytarzu restauracji?

— Tak sądzę... jednak...

— Cóż takiego?..

— Co powiesz, że tylko co zdawało mi się, że ją znów ujrzałem... żyjącą?

— Mnie także to samo się wydało onegdaj w lasku bulońskim.

— Wiem o tym.

— Zkądże wiesz?

— Hrabia Borodino, który jej towarzyszył w lasku był u mnie i opowiadał mi o waszym spotkaniu.

— A! prawda, mówił mi, że będzie u ciebie z prośbą o wymalowanie portretu swej synowicy, która..

— Przyjechał z nią...

— A ty, jak ja, zdumiałeś się?

— Tak dalece, że przychodzę do ciebie, ażeby o niej pomówić.

— Gdybyś nie był przyszedł, ja byłbym cię odwiedził; czekałem tylko, ażebym mógł wyjść... Ale... jego wcale nie znałeś?

— Ani z widzenia, ani ze słyszenia.

— Ja go znałem z widzenia, bo często spotykałem na Polach Elizejskich, gdzie jeździł powozem z młodą kobietą, którą brałem za... tamtą... umarłą...

— Ja ich nie spotkałem nigdy.

— Ale musisz być pewnym, że ten hrabia Borodino był mężem...

— Pewnym?.. Nie.

— Jakże? Wiedziałeś przecież że to mężatka.

— Zdziwisz się może, ale wcale o tym nie wiedziałem.

— Czy podobna! — wykrzyknął Joinville, widocznie niedowierzająco.

— To nieprawdopodobne, ale prawdziwe, a nie będziesz dłużej wątpił, gdy ci opowiem historię mej znajomości z Ireną... Miała na imię Irena... ot prawie wszystko, co wiedziałem o niej... Powiedziała mi jeszcze że jest cudzoziemką i że mieszka w Paryżu tylko w przejeździe. Dała mi do zrozumienia, że znajduje się w zależności od człowieka, który ją tu przywiózł i że powinnaby się wszystkiego obawiać, gdyby ten człowiek odkrył, że go oszukuje.

— I nie pytałeś jej o nic więcej?

— Nie. Widziałem dobrze, iż w życiu jej jest jakaś tajemnica, lecz nie usiłowałem odgadnąć tego, co przede mną ukrywała, gdyż przysięgła mi zwierzyć się ze wszystkiego w dniu, kiedy będzie mogła to uczynić bez niebezpieczeństwa ani dla siebie, ani dla mnie.

— Czy wolno mi zapytać, gdzie i jak się z nią poznałeś?

d. c. n.

ŹRÓDŁO SIŁY

w wysokiej kulturze narodu

Poziom, na jaki wznieść pragniemy naszą gotowość obronną, zależny jest nie tylko od naszego rozwoju gospodarczego i przemian w naszej strukturze społecznej. Olbrzymią rolę odgrywają tu również i czynniki, które określamy mianem „kultury".

I dlatego też deklaracja ideowa Obozu Zjednoczenia Narodowego z 21 lutego 1937 poświęca osobny ustęp zagadnieniom kultury, jej wpływowi na społeczeństwo i na ideę obrony państwa.

Bo nie tylko w zasobach materialnych szukać trzeba „elementów bogactwa i siły", ale również i w wartościach kulturalnych.

W dziedzinie, w której najściślej realizuje się pogotowie obronne t. j. w sile zbrojnej, w wojsku nowoczesnym, dziś te wartości kulturalne zajęły czołowe miejsce. Nie wyobrażamy sobie już siły militarnej, nie pozostającej w jak najbliższym kontakcie z nauką ścisłą. Współczesny aparat wojskowy czerpie bezpośrednio i jak najwydatniej ze zdobyczy naukowych.

To też trafnie ujmuje to deklaracja ideowa, mówiąc, że „nauka polska powinna znaleźć swój bezpośredni, przyrodzony cel w poszukiwaniu i dostarczaniu dla narodu i państwa nowych elementów bogactwa i siły".

I to jest pierwsze, najgłówniejsze zadanie tego działu kultury, jaki stanowi ścisła wiedza i jej instytucje naukowe.

Lecz w ramach pojęcia „kultura" mieści się nie tylko wiedza ścisła. Obejmuje to pojęcie szereg innych również czynników duchowych: literaturę i sztukę, obyczaj i upowszechnienie oświaty.

Pominiemy tu kwestię literatury i sztuki, jako że nie tylko w naszej przeszłości mamy przepiękną tradycję w tej dziedzinie, ale również i obecnie w tym dziale poczynań kulturalnych nie mamy powodu do użalania się na to, byśmy pozostawali w tyle za innymi narodami.

Jeśli natomiast chodzi o nasz poziom oświatowy, o tak doniosłą kwestię upowszechnienia wartości kulturalnych w szerokich masach, oraz o kultywowanie swoistej obyczajowości w społeczeństwie — sytuacja nie przedstawia się zbyt pomyślnie...

Co prawda, jesteśmy pod tym względem obciążeni fatalną spuścizną z ery niewoli. Na szczytach społeczeństwa mieliśmy wtedy wspaniałe przejawy ducha, przepyszne pomniki kultury, od Mickiewicza i Słowackiego, po przez Chopina i Moniuszkę, Grottgera i Matejkę, do Sienkiewicza, Wyspiańskiego i Żeromskiego. Ale w głębi społeczeństwa, u nizin — analfabetyzm i prymitywizm obyczajowy w kurnych, strzechą poszytych chatach wiejskich, wzaniedbanych, nieskanalizowanych, mrokiem średniowiecza przypominających miasteczkach...

I to właśnie jest wdzięczne pole do pracy kulturalnej, tu znajduje się wielka dziedzina nieodzownej poczynań, by wreszcie „wyjść z prymitywu" cywilizacyjnego, podciągnąć „życie na wyższy poziom".

Samo bowiem działanie w kierunku gromadzenia zasobów materialnych, usprawnienia i unowocześnienia techniki rolniczej i przemysłowej — nie wystarcza. I nie może też wydać odpowiednich rezultatów na gruncie oświatowo i obyczajowo zacofanym, nie przeoranym i nie zasilonym ziarnem powszechnej oświaty i nowoczesnych zdobyczy cywilizacyjnych. W ręku analfabety czy grzęznącego w średnio wiecznych warunkach obyczajowych małomieszczanina nie do pomyślenia jest właściwe użycie tych środków, jakich dostarcza nowoczesna fizyka czy chemia; do umysłu człowieka nie doświadczonego nie docierają zdobycze kulturalne.

Hasło „obrony Polski", jeśli ma w swej realizacji objąć jak najszerszy zasięg, musi oprzeć się na silnym pod murowaniu kulturalnym, bo tylko wtedy mogą być wyzyskane „nowe elementy bogactwa i siły", jakie stwarzamy w dziedzinie materialnej.

Jest to zatem jednym z obowiązków, dla którego wykonania konieczny jest wspólny wysiłek — jedno z wielkich zadań Zjednoczenia którego celem głównym jest: obrona Polski.

J. B.

W każdym powiecie INSPEKTOR SZKOLNY!

Minister oświaty postanowił z dn. 1 kwietnia b. r. przeprowadzić zmianę granic wielopowiatowych obwodów szkolnych na obwody jednopowiatowe w pięciu kuratoriach, obejmujących województwa pomorskie, poznańskie, wileńskie, nowogródzkie, białostockie, poleskie i wołyńskie.

W pozostałych kuratoriach zmiana granic nastąpi w czasie późniejszym.

Na szpaltach pism

Niezwykle silna reakcja

przeciw wystąpieniu „Dziennika Wileńskiego"

Wobec wystąpienia „Dziennika Wileńskiego" z artykułem, znieważającym pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego, o czym pisaliśmy, nastąpiła silna reakcja społeczeństwa. Sprawa ta omawiana jest na szpaltach pism, które podkreślają, że uczucie Polaków zostały głęboko urażone.

Wczorajszy I. K. C. pisze:

Nie znamy owego artykułu „Dziennika Wileńskiego" z 30 stycznia, ale już to, co urzędowo podano do wiadomości, wystarczy, by stwierdzić, że idzie tu o obrazę pamięci Pierwszego Marsz. Polski J. Piłsudskiego. Pod tym względem uczucia olbrzymiej większości Polaków są jednolite. Należy jak najostrzej napiętnować w sposób jak najbardziej stanowczy potępić wszelkiego rodzaju uwłaczanie pamięci wielkiego Budowniczego Polski i Twórcy naszej Armii.

„Kurier Poranny" na marginesie zarządzeń władz odnośnie „Dziennika Wileńskiego" stwierdza m. in.:

„Honor Polaków nigdy nie dopuszczał, aby tolerować wśród nas ludzi, którzy bezkarnie obrażają pamięć narodowego Bohatera. Cóż powiedzieć, jeżeli jest to pamięć Bohatera zmarłego?

Nie ma słów, aby określić tego rodzaju pohańbienie dobrej czci imienia polskiego. Nie ma określenia, aby potępić wybryk, który może być owocem chyba opętańczej jakiejś głowy. I nie ma środków, które mogłyby posłużyć do dość surowego i stanowczego wymazania takiej plamy.

I dlatego opinia aprobuje bez zastrzeżeń wszystkie zarządzenia władz w sprawie wileńskiej".

Agencja „Iskra", omawiając wypadki wileńskie, pisze:

„Znalazł się w Wilnie osobnik, nie stety z wyższym wykształceniem, z tytułem doktora filozofii, z misją wychowywania młodzieży szkół średnich i tłumaczenia na wskrzeszonej przez Józefa Piłsudskiego wszechnicy akademikom piękna literatury polskiej — który w słowie drukowanym, ogłoszonym w partyjnym piśmie, cisnął obydne słowo obelgi w stronę, spoczywającego już niemal od trzech lat w grobach królewskich na Wawelu, Wskrzesiciela Polski, Pierwszego Naczelnika Państwa i zwycięskiego Naczelnego Wodza, Tego, któremu Wilno zawdzięcza wyzwolenie.

Koszmarny ten fakt wzbudzić musiał najwyższe oburzenie w sercach polskich żołnierzy, których plugawa obelga, rzucona na umiłowanego Wodza, poruszyć musiała do głębi i wstrząsnąć ich poczuciem honoru".

* * *

Władze sądowo — prokuratorskie i administracyjne wydały następujące zarządzenia:

1) Opieczętowany został lokal „Dziennika Wileńskiego".

2) Prokurator s. o. w Wilnie wniósł do sądu akt oskarżenia z art. 152 k. k. za znieważenie narodu polskiego przez zelżenie czci Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, przeciwko autorowi artykułu St. Cywińskiemu oraz wydawcy „Dziennika Wileńskiego" Aleksandrowi Zwierzyńskiemu.

3) Sędzia śledczy w stosunku do obu oskarżonych zastosował środek zapobiegawczy — tymczasowy areszt.

4) Na wniosek władz administracyjnych i prokuratora sąd okręgowy w Wilnie zawiesił wydawnictwo „Dziennika Wileńskiego" do czasu wyroku sądowego w sprawie oskarżonych.

5) Dnia 18 lutego br. zostali skierowani do miejsca odosobnienia w Berezie Piotr Kownacki, Witold Świerzewski i Stefan Łachtin — członkowie Str. Narodowego w Wilnie za podburzanie młodzieży i organizowanie demonstracji.

6) Władze wileńskie zawiesiły w tym że dniu działalność Stron. Narodowego na terenie wojew. wileńskiego — do odwołania.

7) Rektor USB. zawiesił dra St. Cywińskiego w obowiązkach docenta „a senat akademicki uchwalił przekazać jego sprawę do postępowania dyscyplinarnego.

8) Do Wilna skierowana została kompania kandydatów policji państwowej dla utrzymania spokoju i bezpieczeństwa.

Zaznaczyć należy, że szereg organizacji na terenie Wilna i województwa wileńskiego powzięło rezolucje, piętnujące wystąpienie „Dziennika Wileńskiego".

Wymiana dzieci między Polską i Niemcami

Konferencja w Krakowie

W dniu 24 bm. odbędzie się w Krakowie konferencja polsko-niemiecka w sprawie tegorocznej wymiany dzieci między Polską a Niemcami. Ze strony polskiej wezmą w konferencji udział przedstawiciele Towarzystwa pomocy dzieciom i młodzieży polskiej w Niemczech z Warszawy i Związku polskich towarzystw szkolnych w Niemczech z Berlina, ze strony niemieckiej przedstawiciele Reichszentrale Landaufenthalt für Stadtkinder z Berlina i Niemieckiego Towarzystwa Dobroczynności „Deutscher Wohlfahrtdienst" z Poznania.

Konferencja ustali kontyngent dzieci, które przyjadą w roku bieżącym na kolonie z Niemiec do Polski i które w tym samym celu wyjadą z Polski do Niemiec.

Akcja wymiany, prowadzona od kilkunastu lat, ma charakter świadczenia na rzecz mniejszości narodowych.

Na froncie politycznym

KTO WYKŁADAŁ NA KURSIE OZN. W KRAKOWIE.

Na kursie dla działaczy wiejskich OZN Okręgu Krakowskiego wykładali inż. Rączkowski, b. poseł prof. Dubiel, prof. Schmidt wszyscy z dawnej grupy dr. Mach, dyr. Michalica z Krakowa, dr. Browiński i red. Ostoja z Warszawy. Kurs otworzył prof. Styrylski.

POSEŁ MADEYSKI PROWADZI KURSY OZONOWYCH DZIAŁACZY ROBOTNICZYCH.

Od 12 bm. do 17 bm. odbywał się w Warszawie kurs dla przodowników oświatowych, organizowany staraniem Prac. Tow. Ośw. Kult. imienia St. Żeromskiego, które pozostaje pod wpływami OZN. Na kurs przybyło ponad 30 osób z całej Polski. Program kursu obejmował m. in. zagadnienia: teatru robotniczego, krzewenia kultury muzycznej, domów wypoczynkowych i kolonii, kultury fizycznej spraw narodowościowych, gospodarczych i innych. Na otwarciu kursu prezes PTKO. poseł Zbigniew Madeyski wygłosił przemówienie na temat nowej ideologii robotnika polskiego.

SEN. DĄBKOWSKI PREZESEM KOŁA OZN.

Koło parlamentarne OZN odbyło w piątek dwukrotne zebrania dla dokonania wskutek ustąpienia prezesa pos. Świdzińskiego.

Na posiedzeniu porannym, któremu przewodniczył pos. Tomaszkiewicz wysunięto dwie kandydatury: sen Leona Dąbkowskiego i pos. Hoppego. Ponieważ obaj kandydaci zrzekli się proponowanej im godności, odroczono dalsze posiedzenie do g. 2 popoł.

Na drugie zrzędu posiedzenie ,odbyte również pod przewodnictwem pos. Tomaszkiewicza przybył szef OZN gen. Skwarczyński i jego wpływom zawdzięczyć należy, iż udało się nakłonić sen. Dąbkowskiego do przyjęcia kandydatury.

W głosowaniu jawnym większość koła oświadczyła się za kandydaturą.

Kronika tygodniowa

ROCZNICA

Myśl polityczna przedstawia wówczas jakąś wartość, jeśli w jej ramach zespolone są integralnie, płynące z jej realizowania korzyści gospodarcze i duchowe. Korzyści te muszą ze sobą harmonizować, muszą się zespalać, by stworzyć mocną i trwałą ideę. Ideę, która w takim wypadku nie musi być narzucona siłą, gdyż jej moc tkwi właśnie w możności samoistnego rozwoju, w swobodnym wszczepieniu się w najszersze masy społeczne.

Na przykładzie Włoch widzimy, jak klasycznie został tam rozczepiony pień ideologiczny, gdzie równocześnie ze wzrostem dobrobytu gospodarczego następuje upadek kultury.

Asumpt do tego rodzaju rozważań nastręczyć może przypadająca na jutro pierwsza rocznica deklaracji lutowej, ogłoszonej przez płk. Koca. O sytuacji gospodarczej mówić w tym wypadku przedwcześnie, gdyż żaden z postulatów poruszonych w deklaracji nie został jeszcze zrealizowany. Można jednak już teraz, już po roku zauważyć pewne sukcesy natury abstrakcyjnej, wyrażające się stopniową przemianą psychiki społecznej. Idzie nam głównie o podkreślenie momentu, w którym uwypukla się, wyrosła na gruncie ogłoszonej deklaracji, potrzeba istnienia konsolidacji narodowej. Społeczeństwo zrozumiało, że dalsza jałowa walka stronnictw do niczego konkretnego nie prowadzi, a raczej konkretnie prowadzi do osłabienia siły narodu i państwa. To też rzucona rok temu myśl ogólnego zjednoczenia stała się w swym krótkim istnieniu oczywista, tak oczywista, jak zagadnienie silnej armii, czy dostępu do morza. I to jest jej zwycięstwo. Tym cenniejsze, im więcej trudu trzeba było ponieść zanim się ugruntowało i umocniło.

Jeśli można nagiąć tekst ogłoszonej deklaracji do warunków lokalnych, jeśli można wyłowić z niej fragmenty mające specjalną wymowę w danym okręgu Polski, to dla nas, dla Zagłębia szczególne znaczenie mają jej następujące słowa:

„Społeczna struktura Polski opiera się w swych podstawach na szerokiej masie robotników i włościan. Od losu tych warstw, ich dobrobytu, jako też kultury i poczucia obywatelskiego zależy w ogromnym stopniu harmonijny rozwój Polski i jej przyszłości”.

„Krzewienie nienawiści klasowej jest obce duchowi polskiemu. Każdy rzetelny pracownik wykonujący swe obowiązki w stosunku do państwa, jest pełnowartościowym obywatelem. Żadna praca nie poniża — poniża lenistwo i nieróbstwo“.

„Stosunki między pracodawcą a pracownikiem muszą się pod kontrolą i naciskiem państwa w ten sposób ułożyć, aby zapewnić warstwom racjonalne warunki produkcji, a rzeszom pracowniczym pewność jutra i stopniowy, ale stały wzrost poziomu życia. Pracodawcy i pracownicy muszą się nauczyć zasiadać przy jednym stole i ułożyć współżycie i współpracę w rzetelnych ramach realnych możliwości, pamiętając o warsztatach pracy, z którymi nie tylko ich los, ale i byt Polski jest związany“.

Tak została wyrażona troska o los robotnika. I o realizację tych właśnie wskazań winni dbać przede wszystkim ci na których spoczywa obowiązek wprowadzenia w życie tej idei na naszym terenie. Bowiem olbrzymią zasługą Obozu Zjednoczenia Narodowego jest zrozumienie całej szkodliwości, jaka wynika z niepotrzebnego rozdźwięku między pracodawcą a pracownikiem.

Obopólna dobra wola musi zastąpić istniejącą dotychczas nieufność, a nierzadko zawiść. Dotychczasowa walka dwóch światów, dwóch klas społecznych musi ustąpić miejsca współżyciu by przy wspólnym stole zasiedli nie wrogowie, lecz bracia.

To niech będzie u nas pierwszym celem w realizowaniu idei zjednoczenia narodowego.

Red.

Ulgi dla przedsiębiorstw komunikacyjnych

zapowiedział wicemin. Piasecki

Wiceminister komunikacji inż. Piasecki przyjął delegację Związku stowarzyszeń przedsiębiorstw samochodowych w sprawie ulg dla inwestycyj dokonywanych przez przedsiębiorstwa komunikacyjne.

W wyniku konferencji delegacja uzyskała obietnicę, że projektowana ustawa inwestycyjna zawierać będzie szereg ulg dla inwestycyj komunikacyjnych, jak budowy dworców, garażów i warsztatów.

Ulgi te będą pomyślane jako odliczanie od dochodów tych przedsiębiorstw sum wydatkowanych na cele inwestycyjne. Zasada ta dotychczas stosowana jest tylko w odniesieniu do budownictwa mieszkaniowego.

Ofiarność społeczeństwa sosnowieckiego

na Fundusz Obrony Morskiej

W dniu 17 bm. w sali rady miejskiej w Sosnowcu odbyło się walne zebranie centralnego oddziału L. M. K.

Na przewodniczącego zebrania zaproszono inż. L. Rudowskiego, na sekretarzy p. Janinę Piętakównę i p. Mieczysława Jędrosza.

Sprawozdanie z działalności oddziału w krótkich słowach złożył prezes not. K. Jewniewicz, a następnie opisowe sprawozdanie przeczytała p. Janina Piętakówna, sekretarka oddziału L. M. K.

Stan ilościowy członków w centralnym oddziale przedstawia się następująco: członków rzeczywistych opiekunów — 3, zwyczajnych — 430, popierających — 58, zbiorowych — 836, szkolnych — 1284 (z ilością kół szkolnych LMK 19), razem — 2611.

Jednym z ważniejszych punktów działalności centralnego oddziału L. M. K. jest utworzenie biblioteki morskiej, która obecnie liczy 131 książek. Następnie sprawozdanie kasowe odczytał p. Wł. Mleczko, skarbnik oddziału i p. Bański protokuł komisji rewizyjnej kasy oddziałowej i FOM.

Sprawozdania z Funduszu Obrony Morskiej przedstawił dr. Karol Kucharski — prezes obwodu Ligi Morskiej i Kolonialnej Zagłębia Dąbrowskiego, zaznaczając, że społeczeństwo chętnie przyczynia się do zbiórki na FOM, czego dowodem jest znaczna zbiórka na FOM w roku 1937.

Sam Sosnowiec w 1937 r. zebrał i przekazał na FOM zł. 14.875.05. Natomiast całe Zagłębie zebrało sumę zł. 29.888.47 udział m. Sosnowca w tym wykazuje się suma zł. 22.000

(łącznie z zakładami fabrycznymi, jak Katarzyna, Hulczyński, T-wo Sosnowieckie, Huta Milowice, Gwar. Hr. Renard i inne). Od początku zbiórki na FOM tj. od roku 1934 zebrano w Zagłębiu sumę zł. 57.000. Program prac na rok 1938 odczytał prezes not. K. Jewniewicz.

Do nowego zarządu wybrano na propozycję komisji matki pp.: not. Kazimierza Jewniewicza, Wł. Mleczkę, Wł. Strojnego, Stanisława Kasprzyka, dr. M. Wołkowicza, dyr. Przeleckiego, Mieczysława Korzeniowskiego, nacz. G. Martina, Edwarda Helwiga, Mieczysława Jędrosza, Janinę Piętakównę, sędziego Miszewskiego, Witczyńskiego, Zygmunta Joruszkę, M. Natyszkiewicza i Natalię Szymańską. Do komisji rewizyjnej: pp. A. Zygmuntowskiego, St. Bańskiego i Fr. Feliszewskiego.

Zajście z bezrobotnymi w Strzemieszycach

Usiłowali zdemolować urząd gminny

Przedmiotem wczorajszej rozprawy w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu były burzliwe zajścia wywołane przez bezrobotnych przed urzędem gminy w Strzemieszycach. Tłum około 250 osób zebrał się przed budynkiem zarządu gminnego i manifestując wśród wrogich okrzyków pod adresem wójta J. Bączkowskiego,

domagał się wydania zasiłków.

Po zakomunikowaniu przez wójta, że zarząd gminy nie ma przydziału zasiłków, bezrobotni wyważyli drzwi wiodące do biur zarządu gminnego i usiłowali je zdemolować. Do nieobliczalnych w skutkach ekscesów nie doszło,

dzięki taktownej interwencji policji.

Przywódców zajścia zatrzymano w osobach mieszkańców Strzemieszyc: Franciszka Balińskiego (Piłsudskiego 20) i jego brata Stanisława Balińskiego (Piłsudskiego 11) oraz dwuch krewkich niewiast, Marianny Karbowskiej (Długa 25) i Marianny Kondlowej (Sosnowa 86).

Sąd wydał wyrok, skazujący wszystkich oskarżonych na sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na lat dwa.

Drzazgi

CUKIER KRZEPI

Cukier krzepi. Podobno; bo ludzie nie zdążyli się jeszcze przekonać o jego zbawiennym działaniu. Jedzą go bowiem zbyt mało. Jest poprostu drogi — choć pożywny.

Więc jakby tu obniżyć jego cenę? Myślała nad tym senatorka Jaroszewiczowa. (Należy tu zaznaczyć, że wolno na ten temat wysuwać wszelkie koncepcje, prócz jednej. Prócz tej, mianowicie, która się wiąże z eksportem cukru po śmiesznie niskiej cenie do Anglii. Cukier nasz — jak wiadomo — jedzą angielskie swinie. Cukier pono krzepi).

Więc, jak się wyżej rzekło, zastanawiała się nad obniżką ceny cukru sen. Jaroszewiczowa.

I w końcu na senackiej komisji budżetowej rzekła: obniżcie cenę cukru, a lukę, która w ten sposób powstanie w budżecie można przecież pokryć przez nałożenie podatku na kawalerów.

Tak powiedziała.

Słowo ptakiem wybiega...

Tymczasem mnie aż skóra ścierpła Bo jakże to? — przepraszam! To, że pani chce jeść tani cukier, ja mam się dlatego ożenić?

Przecież mnie drożej chyba będzie żeniaczka kosztowała, niż jedzenie zbyt drogiego cukru. Wiadoma rzecz. Nawet świnie angielskie by się wymiały z takiej zamiany...

wim.

Przy głośniku

JÓZEF TURCZYŃSKI GRA W RADIO.

Dziś o godz. 22 pianista Józef Turczyński, który często przebywa w Szwajcarii u Paderewskiego, wystąpi przed mikrofonem Znany artysta wykona tym razem „Wariacje“ Es—moll mistrza.

STEFAN JARACZ I JERZY LESZCZYŃSKI GRAJĄ W SŁUCHOWISKU RADIOWYM.

Dziś o godzinie 19 radiowy Teatr Wyobraźni wznawia jedno z najlepszych słuchowisko ub. r. „Służbistę“ Szaniawskiego. Suchowisko to opisuje dramat człowieka, który w twardej, niewdzięcznej, a jakże zaszczytnej służbie wywiadowczej dla Państwa wyrzec się musi szczęścia osobistego. Wykonawcami audycji są artyści tej miary co Stefna Jaracz, Jerzy Leszczyński itd. Reżyserować będzie Janusz Strachocki.

Nowy zarząd

KOŁA PODOFICERÓW REZERWY W BĘDZINIE.

Odbyło się walne roczne zebranie członków Związku podoficerów rezerwy Koła w Będzinie wybrało nowy zarząd w następującym składzie: pp.: prezes Bluszcz Henryk, wiceprezes Furgał Michał, sekretarz Dzubiński Stanisław, gospodarz Jasiński Filip, bibliotekarz Kasprzyk Jan, członkowie zarządu: Zdobel Stanisław Prażak Józef.

Czy dostaniemy 850 tys. zł.?

Sprawa dotacji Funduszu Pracy dla Zagłębia

Onegdaj pisaliśmy o wyjeździe prezydentów miast Zagłębiowskich do Warszawy, gdzie **mieli interweniować w sprawie niezaakceptowania przez główne biuro Funduszu Pracy kredytów na regulację Czarnej Przemszy i Pogorii.**

Kredyty te wynosić miały 850 tys. zł. z czego połowa miała być przeznaczona na budowę dróg.

Jak się dowiadujemy, delegacja została przyjęta przez ministra opieki społecznej i dyrektora Funduszu Pracy plk. Gnoińskiego, który przyrzekł przychylne załatwienie tej sprawy.

Nie jest jednakże zdecydowane, na jaki cel zostaną te pieniądze przeznaczone.

Być może, że część powyższej sumy zużyta będzie na budowę projektowanego kanału spławnego, który biegł by od Zawiercia na odcinku Warta, Przemsza, Wisła.

Sprawa ta rozstrzygnięta będzie dopiero po wizytacji plk. Gnoińskiego, który prawdopodobnie w pierwszej połowie marca przybędzie do Zagłębia w celu zbadania sprawy na miejscu.

Obfity plon obławy policyjnej

przeprowadzonej w Sosnowcu

W dniu wczorajszym przeprowadzono na terenie Sosnowca obławę w kilku t. zw. melinach, gdzie gnieździ się większość świata przestępczego.

W czasie obławy zatrzymano 35 osób przeważnie „rajzerów".

Niektórzy z zatrzymanych są poszukiwani przez różne władze policyjne. W czasie rewizji przeprowadzonych znaleziono u jednego z zatrzymanych bieliznę pochodzącą z kradzieży.

Za trzecim razem udało mu się...

Kulisy samobójstwa na ul. Naftowej

Jak donosiliśmy popełnił onegdaj samobójstwo przez rzucenie się pod pociąg osobowy na przejeździe przy ul. Naftowej technik J. Szklarczyk zam. w Sosnowcu przy ul. Rybnej, a nie jak podawaliśmy w Czeladzi.

Szklarczyk przed dwoma laty stracił w pewnym przedsiębiorstwie cały majątek.

Od tej chwili nosił się z zamiarem odebrania sobie życia, na które już dwukrotnie się targnął jednak zdołano go zawsze odratować.

Onegdaj Szklarczyk wracał w towarzystwie matki do domu i pod wpływem silnego wzburzenia **rzucił się pod nadjeżdżający pociąg o sobowy ponosząc śmierć na miejscu.**

Z pod pociągu wydobyto poćwiartowane zwłoki z rozbitą czaszką. Rozpacz matki denata jest straszna.

Pogrzeb odbędzie się dziś w godz. popołudniowych.

Wiadomości bieżące

Niedz. 20 Luty	Dziś: Leona Jutro: Eleonora Wschód słońca: 6,46 Zachód słońca 16,55

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś o godz. 20 wystąpi najpopularniejszy humorysta polski Leon Wyrwicz Program składa się z najlepszych i najweselszych utworów. Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł.

W poniedziałek 21 bm. o godz. 20.30 — wielki festiwal karnawałowy baletu Tacjanny Wysockiej, składającego się z 12 osób. Na czele zespołu soliści Hania Lebedowicz, Janina Łukaszewicz, Krysia Janakówna i Luba Szacka. Balet ten podczas dwuletniego objazdu święcił triumfy na scenach zagranicznych, między innymi występował w teatrze „Alcazar" z Cecile Sorel i w „Casino de Paris" z Maurycym Chevalier. Obecnie w powrotnej drodze zatrzyma się w Sosnowcu na jeden występ. Ceny miejsc od 50 gr. do 3.50 zł. Bilety wcześniej nabywać można w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824.

— **ZMIANA TERMINU POSIEDZENIA.** Wyznaczone na dzień 21 bm. o godzinie 18.45 posiedzenie rady miejskiej w Sosnowcu przełożone zostało na wtorek 22 bm. godz. 18.45.

— **WIECZORNICA.** Koło przyjaciół harcerzy przy 8 ZDH. im. T. Kościuszki w Sosnowcu oraz stow. pań św. Wincentego a Paulo w Zagórzu, oddział na Środuli urządzają dziś w sali nowej szkoły powszechnej nr. 10 w Sosnowcu, ulica Okrzei 56 wieczornicę. Początek o godzinie 17-ej.

Ukradł bieliznę

SUSZĄCĄ SIĘ NA STRYCHU

Ze strychu jednego z domów w Sosnowcu skradziona została kilka dni temu bielizna na szkodę Reginy Kolen z Sosnowca. W związku z tą kradzieżą aresztowany został wczoraj zawodowy złodziej Jan Warski, zam. w Dańdówce przy ul. 11 listopada 21, jako podejrzany o dokonanie kradzieży.

Warskiego przekazano władzom sądowym, które osadziły go w więzieniu.

Wielkie zebranie

W SOSNOWCU.

Staraniem związku legionistów polskich, związku POW. i zespołów robotniczych „Związku Przyjaźni" w rocznicę deklaracji plk. Koca dziś o godz. Sosnowcu odbędzie się wielkie zebranie 11 rano w sali kina „Zagłębie" w Sosnowcu pod hasłem: Podciągamy Polskę wzwyż.

Przemawiać będą: poseł J. Kaczkowski: Zręby ideowe deklaracji plk. Koca, poseł Z. Sowiński: COP. dzieło gospodarczego odrodzenia i tężyzny narodowej, poseł Z. Madeyski: Udział świata pracy w przebudowie społecznej Polski.

Wstęp za okazaniem zaproszenia. W czasie przemówień wejście na salę będzie wstrzymane.

Pobudliwy pracodawca

UWIĘZIŁ W MIESZKANIU PRACOWNICĘ.

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko właścicielowi sklepu masarskiego przy ul. Warszawskiej 14 w Sosnowcu Józefowi Kossowi, oskarżonemu o pozbawienie wolności osobistej swej pracownicy.

P. Anna Zastawiakówna, pracownica oskarżonego Kossa odmówiła swemu chlebodawcy posłuszeństwa i nie chciała pójść do roboty. W odpowiedzi na to K. zamknął pracownicę na klucz w jej własnym mieszkaniu i wytrzymał ją w nim za karę kilka godzin.

Na rozprawę wezwano lekarzy, którzy orzekli, że czyn oskarżonego był wynikiem jego zbytniej pobudliwości, wobec czego sąd wymierzając mu sześć miesięcy więzienia karę tę zawiesił mu na dwa lata.

NA SREBRNYM EKRANIE.

Myrna Loy, William Powell żenią się...

Na ekranie, w filmie „Podwójne wesele" Obok słynnej pary ujrzymy Florence Rice, Jessie Ralph, Johna Beal i innych Reżyserował Ryszard Thorpe. Scenariusz filmu oparty na tle słynnej sztuki Molnara „Wielka miłość".

Film „Podwójne wesele", którego oryginalny, angielski tytuł brzmi „Double Wedding" — zyskał sobie świetną opinię zagranicą, i w Polsce, wszędzie, gdzie tylko go wyświetlano.

„Podwójne wesele" zabawna, wesoła, rozkoszna, szalona, wspaniała komedia filmowa już od 21 lutego w kinie „Eden"

Akademia papieska

W KOSZELEWIE.

W rocznicę koronacji Ojca Świętego K. S. M. Ż. urządziło w domu społecznym górnika w Koszelewie uroczystą akademię.

Akademię otwarto hymnem narodowym i papieskim odśpiewanym przez chór „Cecylia". Następnie przemawiali pp. Stanisław Saternus — prezes akcji katolickiej i prof. Smoliński.

Na dalszy program złożyły się deklamacje, chór i utwory Szuberta odegrane przez orkiestrę górniczą.

Za piękną i podniosłą uroczystość podziękował prelegentom i organizatorom w gorących słowach ks. dr. Władysław Pająk

— **PODWIECZOREK TOWARZYSKI** Dziś odbędzie się w podziemiach Savoyu w Sosnowcu podwieczorek towarzyski z tańcami, urządzony staraniem stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo na Pogoni. Początek zabawy o godz. 17-ej. W programie występy artystyczne i liczne niespodzianki.

— **ZABAWA KUPIECKA.** Związek drobnego kupiectwa i przemysłu chrześcijańskiego Zagł. Dąbrowskiego w Sosnowcu urządza dziś od godz. 18 w sali domu społecznego na Pogoni (ul. Żytnia nr. 10) zabawę karnawałową dla swych członków, ich rodzin oraz zaproszonych gości, którzy do tej pory nie otrzymali zaproszeń, mogą je otrzymać przed rozpoczęciem zabawy tj. od godz. 16 przy wejściu.

— **TRADYCYJNA ŚLEDZIÓWKA.** Dnia 1 marca odbędzie się w sali koedukacyjnego gimnazjum im. Kopernika zabawa taneczna, urządzona staraniem koła przyjaciół 24 drużyny harcerskiej przy koedukacyjnym gimnazjum i liceum im. Kopernika w Będzinie na dochód obozów letnich.

Zwyrodnialec grasował w Łagiszy

Sensacyjne aresztowanie domokrążcy

Onegdaj w Łagiszy zatrzymany został Konrad Przewoźniczek, bez stałego miejsca zamieszkania, który podając się za przedstawiciela handlowego firmy „Len" w Łodzi, zbierał zamówienia na terenie Łagiszy.

Przewoźniczek zaszedłszy do jednego z mieszkań w Łagiszy **zwabił do siebie dwie 10 i 11-letnie siostry i usiłował kolejno dokonać na nich czynów lubieżnych.**

Dzieci poskarżyły natychmiast o tym swej matce, która zawiadomiła o wypadku policję.

Przewoźniczka aresztowano i przekazano władzom sądowym.

Zatarg zarządu m. Kielc

z stowarzyszeniem domu W. F. i P. W.

Ostatnie posiedzenie rady miejskiej w Kielcach zajmowało się głównie sprawą zatargu między miastem a stowarzyszeniem domu WF i PW.

Przewodniczący podał do wiadomości, że mimo wydanych ustawowych zarządzeń zarząd kinoteatru mieszczącego się w gmachu WF i PW., należącego do stowarzyszenia Domu WF. i PW. — **nie stosuje się do zarządzeń władz miejskich w przedmiocie opodatkowania biletów wejściowych.**

Zarząd miejski obniżył opłaty od widowisk, stosując najdalej idące ulgi przy opłatach za wodę do basenu na stadionie sportowym itp. Miasto w tym wypadku wychodziło z założenia, że ma obowiązek współdziałania i pomocy dla organizacji, która, administrując gmachem, służyć miała społeczeństwu.

Ostatnim faktem podnoszącym wybitnie temperaturę zatargu między miastem a Domem WF i PW. było wysunięte przez to Stowarzyszenie żądania zwrotu od miasta zł. 15250, które w roku 1933 miasto wydatkowało z kwoty, stanowiącej dotację Funduszu Pracy, na rzecz budowy Domu W. F. i P. W.

Wydatkowanie tej dotacji przez miasto nastąpiło za zgodą władz nadzorczych.

Na posiedzeniu zgłoszony został nagły wniosek, podpisany przez 15 radnych, żądający, zgodnie z regulaminem wyciągnięcia najdalej idących konsekwencyj z nieobywatelskiego stanowiska stowarzyszenia domu WF i PW., które nie spełnia zobowiązań swego statutu.

Wniosek stawia w dalszym ciągu kilka konkretnych zarzutów i wzywa prezydenta miasta do złożenia piastowanego z urzędu mandatu członka zarządu Stowarzyszenia Domu W. F. i P. W.

Rada miejska niemal jednogłośnie (przy jednym wstrzymującym się) uchwaliła nagłość wniosku, a następnie po dyskusji prowadzonej przy drzwiach zamkniętych uchwaliła zdecydowaną większością głosów wniosek nagły w sprawie stosunku miasta do stowarzyszenia domu WF i PW.

Znalazł śmierć na zabawie

Nieproszony gość pobity przez wieśniaków

Onegdaj wieczorem przez wieś Włodowice, pow. zawierciańskiego przejeżdżał rowerem 24-letni Jan Wierzbowski, stały mieszkaniec Szczekocin, powiatu Włoszczowskiego.

Wierzbowski wstąpił po drodze do miejscowej restauracji, gdzie z przygodnymi znajomymi **wziął udział w libacji alkoholowej, podczas której mocno „podgazował".**

W stanie podchmielonym poszedł następnie na zabawę taneczną, która odbywała się w prywatnym mieszkaniu Walerii Maćkiewicz.

Pomiędzy przybyłym a bawiącymi się wieśniakami **wynikła gwałtowna sprzeczka a następnie zaciekła bójka, podczas której Wierzbowski pobity został ostrymi narzędziami po głowie.**

Pobity Wierzbowski odprowadzony został do mieszkania Władysława Filipka, **gdzie w kilka minut po tym wyzionął ducha.**

O pobicie Wierzbowskiego podejrzani są Józef Adamiec i Zygmunt Filipek, stali mieszkańcy Włodowice. **Osadzono ich w areszcie.**

Dochodzeniem zajął się miejscowy posterunek policji.

Włamanie do spółdzielni spożywców

Schwytanie drugiego sprawcy napadu

W miesiącu styczniu dokonany został napad rabunkowy na sklep **spółdzielni spożywców w Okradzionowie, podczas którego skradziono większą ilość towarów.**

W związku z tą kradzieżą został schwytany znany złodziej Sikora. Obecnie w dn. 18 bm. policji udało się schwycić w Zawierciu drugiego sprawcę napadu Feliksa Olesińskiego, zamieszkałego w Podlipiu (gm. Bolesław, pow. Olkusz).

Olesiński w czasie aresztowania uzbrojony był w broń palną, parabellum i jeden nabój.

Zatrzymanego przekazano onegdaj sędziemu śledczemu w Dąbrowie Górn.

Obniżone składki ubezpieczeniowe

mają być utrzymane

Mimo odrzucenia przez komisję sejmową projektu ustawy o przedłużeniu wygasłej z dniem 1 stycznia rb. obniżki składek ubezpieczeniowych — Rząd zamierza projekt ten w dalszym ciągu podtrzymać.

P. wicepremier Kwiatkowski oświadczył onegdaj na komisji senackiej, iż zainicjował ten projekt, choć obniżenie składek jest dla zakładu ubezpieczeń przykre.

Podtrzymanie koninuktury gospodarczej jest obecnie nierównie ważniejsze aniżeli te kłopoty ZUS-u, które się ujawnić mogą w przyszłości.

Jeżeli projekt rządu będzie podtrzymany na plenum, jako wniosek mniejszości, to rząd oświadczy się za nim, wskazując że będzie to miało dodatni wpływ dla życia gospodarczego.

Rozwiązania sprawy sfery pracownicze czekują ze zrozumiałym zainteresowaniem.

Jak już bowiem pisaliśmy, automatycznie od dnia 1 stycznia rb. wysokość składek ubezpieczeniowych po wróciła do dawnych norm, czyli zostala podwyższona. Pracownikom, otrzymującym pensje miesięczne, wyrównanie za styczeń zostanie potrącone 1 marca, składki zaś za luty będą odliczone również w tym dniu już według podwyższonych norm.

Najgorzej wyjdą pracownicy otrzymujący pensje z góry, m. in. wszyscy kontraktowi pracownicy państwowi, zatrudniani w urzędach przedsiębiorstwach itp.

W dniu 1 marca potrąci się im bowiem wyrównanie składek za styczeń i luty oraz pełne podwyższone składki za marzec. W każdem wielu pracowników będzie to już ulka dość znaczna.

MIĘDZYNARODOWE MISTRZOSTWA HOKEJOWE.

W związku z rozgrywkami obecnie w Pradze Czeskiej Międzynarodowymi mistrzostwami hokejowymi, reprodukujemy zdjęcie polskiej reprezentacyjnej drużyny hokejowej, biorącej udział w rozgrywkach. Polska wygrała dotychczas mecze: z Łotwą, Rumunią i Węgrami, zaś przegrała ze Szwajcarią, Szwecją i Anglią.

Dom rozpusty

ZLIKWIDOWANO W SOSNOWCU.

Na ulicy Pszennej w Sosnowcu wykryto dom rozpusty prowadzony przez 35 letnią Stanisławę Jaklewicz. Jaklewiczowa trudniła się zawodowo paserstwem i „pośrednictwem" kobiet do pracy. Oferując rzekome zajęcie naiwnym dziewczętom, Jaklewiczowa stręczyła je następnie do nierządu i ułatwiała go we własnym mieszkaniu ciągnąc z tego wcale pokaźne zyski.

Zdeprawowaną kobietą zajęły się władze śledcze, likwidując jaskinię rozpusty.

W najbliższych dniach Jaklewiczowa stanie przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

——:0:——

Z Olkusza

Niebezpiecznie pobity

PRZEZ SWĄ „UKOCHANĄ"

Na tle osobistych porachunków doszło onegdaj do sprzeczki, a następnie do bójki pomiędzy znanym na terenie Olkusza, Adamem Szlęzakiem, żebrakiem, zwanym powszechnie „Adamem" a jego „dziewczyną" Marią Stach.

W rezultacie „Adam" otrzymał kilka niebezpiecznych ciosów młotkiem w głowę i ogólnych obrażeń. M. in. doznał pęknięcia kości nogi.

Rannego odwieziono do szpitala olkuskiego na kurację, wojownicza zaś dziewczyna zajęła się policja.

(o) **ZJAZD OZN. w OLKUSZU.** Z okazji pierwszej rocznicy ogłoszenia deklaracji ideowej OZN. odbędzie się dzisiaj w Olkuszu (sala kina Orzeł) o godz. 10.30 zjazd organizacji miejskiej i wiejskiej OZN. Na zjeździe wygłoszone zostaną referaty ideowo-polityczny i organizacyjno-informacyjny.

„Wojna" rzeźników

W SŁAWKOWIE

Onegdaj doszło do bójki pomiędzy rzeźnikami w Sławkowie na tle potajemnego uboju.

Kilku rzeźników sławkowskich, jak Jan Masalski, Jan Nowak, Konstanty Szewczyk i Antoni Bałdys podejrzewając dzierżawcę rzeźni miejskiej, Dominika Łakomika o nadsyłanie policji pobili go na rynku dość dotkliwie.

do nich w sprawie potajemnego uboju.

Oczywiście jak to zwykle bywa w takich wypadkach, bójka zwabiła tłum mieszkańców. Awanturę zlikwidowała policja.

(o) **ZARZĄD ZW. PRACOWNIKÓW SKARBOWYCH w OLKUSZU** ukonstytuował się jak następuje pp.: St. Wroński — prezes, T. Czerwiński — zastępca I. Gawęda — sekretarz, M. Poglódek — skarbnik, Z. Kędzierski i L. Kudera — członkowie zarządu.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Niedziela 20 lutego.

8.05 Dziennik poranny 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Nabożeństwo 10.30 Płyty. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 Szkic literacki. 11.40 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu. 13.30 Muzyka obiadowa. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Audycja dla dzieci. 16.45 Aniel cai i życie. 17.00 Koncert rozrywkowy. 19.00 Teatr Wyobraźni. 19.35 Płyty. 20.35 Program na jutro 20.40 Dziennik wieczorny. 21.00 Wiadomość sportowe. 21.15 Nowa zemsta. 22.00 Koncert. 22.30 Płyty. 22.50 Wiadomości dziennika. 23.00 Pogadanka 23.10 Programy lokalne.

KATOWICE

Niedziela 20 lutego.

6.15 Surmy śląskie, 6.30 Koncert poranny. 7.30 Koncert rozrywkowy. 8.50 Koncert życzeń, 8.50 Pogadanka. 10.30 Płyty. 13.00 Pogadanka. 15.45 Pogadanka. 15.55 Co słychać na Śląsku. 19.55 Koncert ork. 20.00 W niedzielę przy żelaźniaku. 20.30 Wiadomości sportowe. 20.55 Koncert rozrywkowy. 23.00 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Poniedziałek 21 lutego.

Sobota 19 lutego.

Pieśń Kiedy ranne wstają zorze. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Płyty 7.00 Dziennik poranny 7.15 Płyty 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Z pieśnią po kraju. 16.15 Koncert. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Odczyt. 17.15 Koncert solistów. 17.30 Pogadanka sportowa. 18.10 Koncert ork. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi 19.00 Audycja żołnierska. 20.40 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Polska Kapela Ludowa. 21.40 Nowości literackie. 22.00 Koncert symfoniczny. 22.50 Wiadomości dziennika. 23.00 Programy lokalne.

——:0:——

Tragiczna obława

NA KŁUSOWNIKÓW.

Do szpitala N. Marii Panny w Częstochowie przywieziono z majątku Konieczpol pod Częstochową 2 gajowych Stefana Ćwiklę i Jana Żuwalskiego, którzy zostali ciężko ranni podczas obławy na kłusowników, urządzonej wspólnie z policją.

Kłusownicy, otoczeni ze wszystkich stron, zasypali gajowych strzałami.

Ćwikła zmarł w szpitalu na skutek upływu krwi, stan Żuwalskiego jest bardzo poważny.

Ponura tragedia w rodzinie robotnika

Zamordował żonę i dwoje dzieci

poczem poderżnął sobie brzytwą gardło

W Bolechowie, pow. dolińskiego, 27-letni robotnik Jan Parachoniak, wróciwszy z pracy w tartaku, bez słowa rzucił się z siekierą na swoją żonę, karmiącą 5-miesięczną córkę Irenę.

Straszliwym ciosem z tyłu rozpłatał żonie głowę.

Ponownym uderzeniem siekiery bestialski ojciec zabił najpierw córeczkę a po tym 18-miesięcznego synka.

Następnie oszalały robotnik chwycił brzytwę i przeciął sobie gardło. Z otwartej tętnicy strumieniem buchnęła krew.

Zbrodnię odkrył jeden z kolegów Parachończyka, kiedy przybył z wizytą. W kałużach krwi leżały cztery ciała. Przybyły podniósł alarm.

Parachończykową, która dawała jeszcze słabe oznaki życia, przewieziono natychmiast do szpitala. Jednak stan jej jest beznadziejny.

Ciała nieszczęśliwych dzieci i ojca mordercy zabezpieczono do czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej.

Policja wszczęła energiczne dochodzenia celem wykrycia, co popchnęło robotnika do tak straszliwej zbrodni.

Ofiara

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim Sp. Akc. składa na bezrobotnych zł. 5 (pięć). otrzymane od p. Leokadii Ligus za niedozwolone manipulacje z prądem elektrycznym w mieszkania własnym w Dąbrowie „Kolonia Legionowo".

Plan zacieśnienia stosunków

między Austrią a Niemcami

Kanclerz Hitler w rozmowie z austriackim min. Seyss Inquartem który niespodziewanie przybył ongedaj do Berlina ustalił następujący plan zacieśnienia stosunków między Austrią a Niemcami:

1) Unia celna, utworzona przez stopniową redukcję taryf celnych,

2) Unia monetarna przez zaprowadzenie wspólnego systemu monetarnego i jednolitych walut.

3) Rozszerzenie niemieckiego programu robót publicznych na Austrię, zwłaszcza w dziedzinie budowy dróg magistralnych.

4) zatrudnienie austriackich bezrobotnych w rolnictwie i przemyśle Rzeszy.

Ponadto Hitler oczekiwać ma ścisłego przystosowania polityki zagranicznej Austrii do polityki zagranicznej Rzeszy oraz całkowitej współpracy austriackiego Frontu ojczyźnianego z kierownictwem partii narodowo—socjalistycznej Niemiec.

Hitler zażądać miał również repatriacji 5 tysięcy narodowych socjalistów austriackich, którzy po zamordowaniu Dolfussa zbiegli z Niemiec i tworzą t. zw. „legion austriacki". Hitler domaga się również m. in. ustąpienia dr. Kienboecka, prezesa narodowego banku austriackiego.

Wysuwane są też żądania zakazu agitacji monarchistycznej legitymistów austriackich i zaprowadzenia kontroli prasowej. Wreszcie Hitler domagać się ma **współdziałania wojskowego między Rzeszą i Austrią. Niektóre źródła mówią nawet o utworzeniu unii militarnej i wspólnego kierownictwa obu armii.**

CZŁOWIEK PRZED SĄDEM.

Stracone dwa tygodnie

Pan Szlama Dawidowicz, którego los pobłogosławił potomkiem płci męskiej, urządził z tej okazji wystawną kolację, i zaprosił na nią lokatorów z całego domu prócz Izaka Blaufuksa, z którym pokłócił się.

Widać pan Blaufuks mocno sobie wziął ten afront do serca, gdyż nadesłał panu Szmalie oryginalny list, który szczęśliwy ojciec odczytał gościom w czasie kolacji.

List brzmiał, jak następuje:

„Luby panie Szlama.

Absolutnie nie boleję nad faktem, że nie zarosiłeś mnie pan na tę zbiorową kolację. Z powodu w tym domu oprócz mnie mieszkają tylko łobuzy i złodzieje tacy sami ,jak pan, a mnie w podobnym towarzystwie nawet obracać się nie przystoi.

Łasząc więc życzenia smacznego i udławcie się, pozostaję ze szacunkiem

Wielmożny I. Blaufuks".

Oburzenie gości nie miało granic. Jak jeden mąż uszyli wszyscy do złośliwego pana Blaufuksa i przywiedli go do sali biesiadowej ,ledwie żywego ze etrachu.

Mało brakowało ,a byłby nastąpił samosąd Ale wówczas podniósł się z krzesła ogólne powżaany pan Naftali Kubeł i rzekł:

Czy faktycznie Blaufuks jest winien, zapytuję? Odpowiadam: bynajmniej. List jest winien. a nie Blaufuks, z powodu list ,a nie Baufuks zrobił to całe zamieszanie.

Weźcie więc, przyjaciele, ów papier brzydki. Przypnijcie go Blaufuksowi do równie brzydkiego miejsca, i tłbijcie w ten papier z całej siły. aż się zerwie na drobne kawałki.

Gromkie oklaski powitały decyzjję pana Kubła, po czym plan został wykonany.

— Dwa tygodnie siedzieć nie mogłem — **skarżył się pan Blaukfus na rozprawie, Czy ten czas będzie dla mnie stracony. wysoki panie sędzio? Czy nikt mi tych dwuch tygodni nie odsiedzi? Uważam, że pan Naftali Kubel powinni je odsiedzieć.**

Sąd przychylił się do wniosku pokrzywdzonego i skazał obu panów na dwa tygodnie aresztu.

Smiertelny wypadek

NA KOP. „POLSKA" W ŚWIĘTOCHŁOWICACH.

Na kop. „Polska" w Świętochłowicach wydarzył się śmiertelny wypadek, którego ofiarą padł pomocnik maszynisty, 18-letni Reinhold Kośmider ze Świętochłowic.

Śp. Kośmider pracując przy maszynie wyciągowej uderzony został kąrbą w głowę tak silnie, że stracił przytomność Z rozbitą czaszką przewieziono go do szpitala, lecz wszelka pomoc okazała się już spóźniona ,gdyż Kośmider w drodze zmarł.

W poniedziałek proces

O OBRAZĘ PREZ. STARZYŃSKIEGO.

Głośnia sprawa wytoczona przez prezydenta miasta Starzyńskiego adwokatowi Wacławowi Szumańskiemu o zniesławienie w rozmowie kawiarnianej znajdzie się na wokandzie stołecznego sądu grodzkiego w nadchodzący poniedziałek, dnia 21 bm.

Wśród świadków figuruje urzędnik miejsk b. apl. Siemaszko. którego zamołdowanie stało się powodem procesu. poza tym wezwano dwie osoby, które obecne były w czasie tej rozmowy w kawiarni.

SPORT

Reprezentacja piłkarska Polski Zachodniej

gra dziś i jutro we Francji

Reprezentacja piłkarska Polski Zachodniej rozegra dziś mecz w Lille, a 21 bm. w Lens z reprezentacjami Francji Półn.

Drużyna polska wyjechała w składzie bramka: Madejski, obrona: Giemza. Szczepaniak, pomoc: Piec II, Nytz, Dytko, atak: Piec I. Piontek, Wostal, Wilimowski Wodarz (atak). Rezerwa: Pawłowski. Michalski, Góra, Habowski.

Kierownikiem reprezentacji są: dr. Obrubański i kpt. związkowy Śl. OZPN p. Lubina.

Mecze we Francji będą pierwszym w r. b. występem piłkarzy polskich na obcym terenie i należy je traktować jako spotkania treningowe, przed oficjalnymi meczami reprezentacji państwowej ze Szwajcarią (13 marca) i Jugosławią (3-go kwietnia).

Finał mistrzostw

HOKEJOWYCH ŚWIATA W PRADZE

Po wczorajszych rozgrywkach w Pradze do finału zakwalifikowały się następujące państwa: Kanada, Anglia, Szwajcaria i prawdopodobnie Niemcy jako zwyciężca z pośród drużyn zajmujących drugie miejsca w grupach półfinałowych.

Polska zakończyła już rozgrywki przegranym meczem z Anglią w stosunku 1:7 i wraca do kraju.

Budujmy szkoły

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

STUDENT prawa udziela korepetycyj, przygotowuje do egzaminów. Wyniki za pewnione. Tanio. Wiadomość Tel. 63111

PROFESOR, nauczyciel państwowy udziela lekcji w zakresie gimn. liceum i szk. powsz. Specjalność: polski, łacina i niemiecki. Zgłoszenia: Sosnowiec. Jagiellońska 3 m. 41 (I blok).

KONCESJONOWANE kursy kroju, szycia i modelowania wyuczają nowym systemem Marii Nowakówny, Sosnowiec Małachowskiego 5-a.

KONCESJONOWANE KURSY KROJU SZYCIA ZABOROWSKIEJ przyjmują zapisy. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

LOKALE

4 POKOJE z kuchnią z wszelkimi wygodami do wynajęcia w śródmieściu. — Wiadomość u gospodarza 1-go Maja 14.

DO wynajęcia 2 pokoje duży i mały z kuchnią, łazienką z wygodami. Sosnowiec, Królewska 9. Wiadomość od 17-ej do 18-ej.

SKLEP nowoczesny z dwoma przyległymi ubikacjami od zaraz do wynajęcia. — Wiadomość: Sosnowiec. Nowa 2, skł. apteczny.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia w śródmieściu. Wiadomość w administracji.

DUŻY pokój umeblowany lub pomieszczenie przy inteligentnej rodzinie. Miła 5—12.

Pokój

umeblowany z wygodami przy ulicy Pierackiego wynajmę solidnemu panu. Wiadomość w administracji.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Będzin Zagórska 53 I p.

RZEMIEŚLNICY — kupcy! Wynajmie budki, sklepy nadające się na warsztaty Bazar Bystrzonowskiego, Sosnowiec, Modrzejowska 30.

SKLEP, 2 pokoje kuchnia oraz lokal przemysłowo - handlowy. cztery ubikacje do wynajęcia. Piłsudskiego 56.

DO wynajęcia mieszkanie 6-cio i 3-pokojowe z wygodami tamże warsztat kilimczarski do sprzedania. Warszawska 6.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią obszerny. Pogoń. Pszenna 16. od zaraz.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z wygodami dla dwu osób od zaraz. Leszno 3 m. 10.

POSADY I PRACE

BUCHALTER prawnik poszukuje pracy bilansów, zaległości, nadzorów, obrona ks. ag. porady, sprawy podatkowe. Oferty Expres Zagłębia „Skarbowy"

MŁODA panienka poszukuje jakiejkolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia administracja pod „Pilna".

DZIEWCZYNA do wszystkiego z dobrym gotowaniem uczciwa polecona może się zgłosić. Sosnowiec, Piłsudskiego 94/2.

POTRZEBNY czeladnik szewski na robotę damską. Sosnowiec, Mościckiego 14, Czapla.

GOSPODYNI z dobrą polską kuchnią poszukuje posady do samotnej osoby. — Zgłoszenia Expres Zagłębia pod „Marzec"

FRYZJER potrzebny lub uczeń na dokończenie praktyki. Nowopogońska 6.

POTRZEBNY chłopiec do warsztatu rowerowego. Zgłoszenia Dąbrowa. Narutowicza 36, Chejdysz.

KUPNO I SPRZEDAŻ

Zakład pieczątkarski
Lucjan Stybliński

Sosnowiec. Małachowskiego 9 i 1-go Maja 26. telefon 61882 wykonuje pieczątki

Nasiona

pierwszorzędnej siły kiełkowania kupisz tanio w Kwiaciarni B. Serwecińskiego, Sosnowiec. 1-go Maja 6. Kwiaty cięte i doniczkowe w dużym wyborze. Ceny niskie.

Meble na raty

gotowe na zamówienie

Tapczany

otomany, fotele klubowe, kanadyjskie najnowsze modele, kozetki. materace, siatki. Ceny niskie. Zakład tapicerski J. Tomczyk. Sosnowiec ul. 1-go Maja 14. Telefon 63 105. Firma egzystuje od 1910 roku. **OSTRZEŻENIE.** Filii na Nowopogońskiej nie posiadam.

NASIONA R. BARCZYK, — BĘDZIN, KOŁŁĄTAJA 1.

NAJLEPSZE nasiona selekcyjne, nawozy sztuczne Z. Goldberg i Synowie. Sosnowiec. Modrzejowska 18.

MASZYNY do pisania nowe, używane gwarantowane - okazyjnie sprzedaje „Remont". Katowice, Dworcowa 18.

„N I N A"

Chrześcijańska pracownia gorsetów, pasów, biustonoszy najnowszym systemem. Robota solidna. 3-go Maja 14.

W DNIU 21 lutego 1938 roku o godz. 13 Zarząd Miejski w Czeladzi sprzeda w drodze przetargu ustnego parę koni roboczych. Informacji udziela Wydział Techniczny, telefon Nr. 71.088

KOLWAGĘ parokonną, kredens pokojowy sprzedam tanio. Sosnowiec, Narutowicza 6 m. 5.

DOM z placem i ogrodkiem do sprzedania w punkcie ruchliwym. Gotówką 4 500 zł. Wiadomość: Zawiercie, Senatorska 36.

DO sprzedania sklep spożywczy z urządzeniem dobrze prosperujący w okolicy Zagórza. Wiadomość w administracji.

DOM piętrowy nowy ze sklepem sprzedam. Wiadomość Czeladź, Reymonta 59, Kasprzykowski.

SKLEP kol.-spożywczy sprzedam. Targ gotówkowy, punkt I klasy. Wiadomość Expres Zagłębia, Sosnowiec.

SPRZEDAM 3 morgi ziemi, zabudowania. Gołonóg, Laski 68

SKLEP z materiałami piśmiennymi. wyrobami tytoniowymi zaraz do sprzedania. Posiadającym koncesję na papierosy pierwszeństwo. Sosnowiec. Wawel, księgarnia.

SPRZEDAM plac 40 prętów, Wschodnia razem lub częściowo. Wiadomość. Piłsudskiego 59. Kulińska.

Budującym

domy — wywożę ziemię, przewożę materiały budowlane. dostarczam ostry piasek do tynkowania i betonów własnym taborem. Wiadomość Sosnowiec, Kalińska 31. tel. 307-10.

Tapczany

otomany nowoczesne, leniwce klubowe. materace, kozetki oraz przeróbki, wykonanie solidne. ceny konkurencyjne, dogodne warunki spłaty poleca Zakład tapicerski F. Flak, Sosnowiec, Orla 15.

SPRZEDAM od zaraz sklep 2 pokoje, kuchnia w centrum miasta. Wiadomość w administracji.

TROCINY i drzewo opałowe poleca tartak w Sosnowcu, Dziewicza 18, telefon 626-15.

DOMEK jednopiętrowy 6-cio mieszkaniowy w Sławkowie do sprzedania. Cena 4.500 zł. Wiadomość w Expresie Zagłębia

PLANY budowlane, kanalizacyjne i wszelkie projekty wykonuje inżynier Marian Smoniewski, Sosnowiec. ul. Piłsudskiego 8.

HALA 20×8 mtr. powierzchni do wydzierżawienia. Tamże do sprzedania: motor 3-konny, transmisje, kopulak, dźwigar. pasy skórzane, kuźnia polowa i t. p. Wiadomość: Sosnowiec, Majowa 18 m. 1.

SZCZENIĘTA rasowe **COCKER — SPANIEL** sprzedam. Rodzice wysokiej krwi. Sosnowiec, Piłsudskiego 90, tel. 6-20-90.

DOM jednopiętrowy do sprzedania. Sosnowiec. Daleka 2.

DOM nowy Pogoń komfort 42 000. Dom przy fabryce 150 zł. miesięcznie 10 000.— Place przy Rudnej frontowe 100 zł. pręt. Dom nowy Dąbrowa Szkolna 15.000. Dom nowy Sosnowiec 80 000. Majątki miejskie rolne. place korzystnie do kupna. Sosnowiec, Mościckiego 12, biuro tel. 62544.

DO sprzedania po cenach przystępnych używane łóżka, szafy z lustrami, stoły, krzesła. kanapy, lustra, umywalki, nocne szafki. 2 numeratory ścienne: jeden na 5, drugi na 20 numerów, gramofon, biurka, kwietnik. Wiadomość: Będzin Hotel „Bristol" u portiera.

CEGLARKĘ z walcami lub gniotownikiem w dobrym stanie kupimy. Wiadomość Cegielnia „Dąbrowianka" Dąbrowa Górnicza, kol. Legionowo 10, tel. 68404.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZAGINĄŁ wyrok Sądu Grodzkiego w Czeladzi wydany na Stefana Witta. zam. w Łagiszy. Stanisława Kyrcz, Będzin.

JÓZEF BIERNACKI unieważnia zgubiony dowód osobisty wydany przez magistrat w Będzinie.

FABJAN EDMUND z kol. Niemce i Drożdż Bolesław, lekarz weterynarii zamieszkały w Strzemieszycach unieważniają zaginiony weksel in blanko na sumę 600 złotych z wystawienia Edmunda Fabjana z żyrem Drożdża Bolesława lek. weterynarii z pieczątką.

SKRADZIONO 4 weksle, wystawca Jan Siwek z Trzebiesławic. Zastrzeżenia poczynione.

RÓŻNE

MIERNICZY PRZYSIĘGŁY Franciszek Szorsz. Dąbrowa. 3 Maja 15. wykonuje pomiary gruntów, plany.

Ondulacje trwałą

wykonuje solidnie Pytlik, Pogoń, Sucha 24.

SŁUŻĄCE i mieszkania. poleca Biuro „ORZ" Kilińskiego 1. Telefon 62638.

PIEKARNIĘ z całym urządzeniem odstąpię zaraz. Wiadomość filia Expresu w Dąbrowie.

SKLEP spożywczy do sprzedania. Wiadomość Sosnowiec, Floriańska 24.

POLSKA wytwórnia przemysłowo-handlowa dobrze zaprowadzona do sprzedania, cena 12.000, albo przyjmie wspólnika od 4000. Zbyt zapewniony. Adres wskaże administracja Expresu Zagłębia.

NATYCHMIAST do sprzedania połowa kamienicy jednopiętrowej. piekarnia. sklepy. ładny plac frontowy dobry punkt Sosnowca. Powód wyjazd. Wiadomość w administracji.

SKLEP spożywczy z mieszkaniem i towarem punkt dobry do sprzedania zaraz. Wiadomość Expres Dąbrowa.

SPRZEDAM magiel elektryczny w dobrym stanie. Sosnowiec, Owsiana 10-a.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment" w Warszawie, Sp. Akc.

Wydawca: Helena Mousiorska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec Teatralna 1-a. Red. odp.: Tadeusz Lipski.

Para sprytnych hypnotyzerów sprzedała

stare gwoździe — zamiast złota

W tych dniach zjawił się w jednym z banków paryskich nieznajomy mło dzieniec o typie południowca, który podawał się za Bułgara. Nieznajomy, trzymając w ręku walizeczkę, prosił o widzenie z dyrektorem banku. Na spot kanie jego zamiast dyrektora wyszedł prokurent, któremu **nieznajomy zaproponował nabycie złota, znajdującego się w woreczkach na sumę 60.000 franków.** Bułgar wyjął jeden z woreczków z wa lizy i przed oczami prokurenta zabłysły gwineie i luidory. Ponieważ we Francji wskutek ciągłych wahań walu ty, złoto znajduje chętnych nabyw ców, prokurent zamiast nabyć złoto dla banku umówił się z Bułgarem na stępnego dnia w swym mieszkaniu, gdzie zamierzał całe złoto nabyć dla siebie. Następnego dnia zjawił się Bułgar z walizeczką w towarzystwie pięk nej blondynki. **Podczas, gdy blondynka wyjmowała torebki napełnione złotem z walizy, Bułgar począł się wpatry wać w prokurenta gorejącymi oczyma.** Pod wpływem czaru blondynki i palą cego spojrzenia nieznajomego prokurent — jak później zdał sobie sprawę — stracił wolę i po krótkim czasie bez dalszego sprawdzania zakupił walizkę, rzekomo napełnioną złotem, zapłaciwszy 60.000 franków. Jakież było zdumienie jego, gdy po pewnym czasie **przeglądając zawartość woreczków znalazł w nich stare, zardzewiałe gwoździe.** Policja powiadomiona o wypadku, zastanawia się czy nie wchodziła tu w grę hypnoza, zastosowana przez nieznajomego i czar roztaczany przez pię kną blondynkę, które spowodowały, że stary, doświadczony prokurent dan ku dał się oszukać, wypłaciwszy tak wielką sumę za walizkę napełnioną gwoździami.

SUKCESY PROPAGANDOWE POLSKIEGO BALETU.

Na terenie Rzeszy Niemieckiej go ści obecnie polski balet reprezentacyjny, zdobywając wszędzie wielkie suk cesy i uznanie całej niemieckiej opinii publicznej oraz krytyki. Balet ten zainaugurował swe tournee występem w Operze Berlińskiej, z którego dochód przeznaczył na Pomoc Zimową w Niemczech.

Na zdjęciu primabalerina Ola Sław ska, jedna z czołowych artystek bale tu reprezentacyjnego.

150 sekciarzy zginęło

w walce z policją

Z Rio de Janeiro donoszą, że **w Pernambuco miała miejsce oryginalna i krwawa walka uliczna, która toczyła się przez dwa dni.** Tło tej sprawy było następujące. Mia nowicie w Pernambuco istniała od wie lu lat sekta religijna, którą władze rozwiązały, a tym samym odmówiły jej prawa zebrań. Członkowie sekty jednak do tego zakazu zupełnie się nie dostosowali, a policja swoją drogą nie dopuszczała do zebrań, które chcieli odbywać w świątyni. Wobec tego sekta była zmuszona wyrzec się odprawiania nabożeństw w świątyni i przeniosła się do jednego z domów, gdzie kontynuowała swoje praktyki.

Gdy do tego domu usiłowała wkro czyć policja, z okien kamienicy po sypał się grad kul rewolwerowych. Policja również zaczęła ostrzeliwać dom, jednak bezskutecznie. Dopiero po dwuch dniach zaciekłej strzelaniny zdołała policja wejść do domu. Sposród sekciarzy **zginęło 150 ludzi**, mniejsze straty poniosła **policja.**

MISTRZOWSKA PARA ŁYŻWIARSKA.

Na zdjęciu rodzeństwo Kalusowie (Śląskie Tow. Łyżwiarskie) które w mistrzostwach Europy w jeździe figurowej na łodzie, rozegranych w Opawie, zdobyło 5-te miejsce.

Dobre rady

Przylepianie się żelazka przy sztyw nieniu bielizny unikniemy, gdy ogrzane żelazko przed prasowaniem natrze my mydłem.

* * *

Aksamit czyści się szczotką zanurzoną w soli, przez co aksamit odzyskuje swój wygląd i staje się jak nowy.

* * *

Szuflada otwiera się ciężko i skrzypi. Smaruje się jej górne części ścian bocznych mydłem. Gdy zaś powód cia snoty leży w wilgoci drzewa, ściera się odpowiednie powierzchnie szmerglem.

* * *

Zagięte druty celuloidowe prostuje się polewając je wprzód gorącą wodą. W zimnej wodzie sztywnieją z powro tem.

Dobry żart

POWÓD.

Zauberman spotyka na ulicy swojego dobrego znajomego z branży.

— Słuchajcie Zauberman — pyta kolega — czy to prawda co mówią?

— A co mówią?

— Żeście się rozeszli z żoną?

— Prawda.

— Oj, jak Boga kocham... To wiel ka szkoda... Wszyscy mówili, że wasza żona to taka miła, dobra kochana kobieta...

— O, właśnie dlatego się z nią roz wiodłem.

Łzy Michała Anioła

Gdy mistrz rzeźby z okresu włoskiego renesansu, Michał Anioł stracił wzrok, kazał się często swoim służącym prowadzić na gruzy starorzym skich budowli. Tam zadumany siadał przy jakimś pomniku, lub płaskorzeź bie, która swym pięknem wyróżniała się pośród gruzów i oblewał — dzie ... zachwycony geniuszem mistrza, które je stworzył.

„Dlaczego Pan płacze"? — spytał go pewnego razu jego służący.

Michał Anioł zwrócił do niego twarz i odpowiedział: „To są łzy wdzięczności dla arcydzieła, które mo gę jeszcze mimo utraty wzroku podziwiać".

—:O:—

Co się dzieje na świecie

w ciągu jednej godziny

W ciągu jednej godziny przychodzi na świat 5449 ludzi umiera 4639, zawartych zostaje 1200 małżeństw i dochodzi do skutku 85 rozwodów.

W dalszym ciągu popełnionych zostaje 25 morderstw i 188.590 przestępstw różnego rodzaju, z których 177.000 zostaje wykrytych i osądzonych.

W ciągu jednej godziny mieszkańcy naszego globu spożywają 25 milionów kilo kartofli, 4 i pół miliona kilo mięsa, 25 milionów kilo chleba 1 i pół miliona jaj.

Z urzędów telegraficznych wychodzi w świat w tym samym czasie 114.000 depesz, z poczt 1 i pół miliarda listów, 60 milionów egzemplarzy pism. Wreszcie obserwatoria meteoro logiczne meldują co godzinę cztery or kany i jedno trzęsienie ziemi.

Za napaść na białą kobietę skazany na 50 lat więzienia

W Nowym Yorku skazano murzyna Johna S. Harrisa **na 50 lat więzienia za napaść na białą kobietę.**

„Niestety nie mam pewności, zaznaczył przy tym sędzia, iż będziesz prze bywać w więzieniu do końca życia, gdybym skazał ciebie na dożywotnie więzienie. Ponieważ spodziewam się, że możesz przeżyć jeszcze 35 lat, przeto skazuję cię na tak długo, by minimalna kara nie była mniejszą od ilości lat, jaką spodziewanym jest, że przeżyjesz".

W swoim czasie, gdy Harris został aresztowany przez policję i gdy przy znał się do winy, mąż napadniętej przez niego kobiety wraz z kilkunastu przyjaciółmi i sympatyzującymi **domagał się od policji, by wydano więźnia w celu zlinczowania go.** Z wielkim trudem policji udało się podówczas uratować życie aresztowanego murzyna.

Nałogowy morderca kobiet

Przebijał nożem swe ofiary

W Kruszewac, mieście położonym w Jugosławii, skazany został na dożywotnie więzienie miejscowy chłop Milutin Milkovac. Skazany na tak ciężką karę nie wyraził on żalu z popełnionych zbrodni. Lat temu 20, **gdy Milkovac był dorodnym młodzieńcem, zakochał się w córce bogatego miejscowego gospodarza i podczas kłótni, wywołanej zazdro ścią, przebił ją krótkim nożem serbskim,** jaki wieśniacy tamtejsi noszą przy sobie. Skazany na parę lat więzienia i po odsiedzeniu kary wypuszczony na wolność ożenił się Milkovac z córką kupca, która w pożyciu małżeńskim dręczył wszelkimi sposobami i w koń cu zamordował, za co został skazany na 15 lat więzienia. Wreszcie niedaw no po opuszczeniu więzienia ożenił się poraz drugi z starszą już wdową. Pożycie jego nie było dobre. Milkovac **korzystając ze snu żony, skrępował ją, straszliwie pokaleczył obcinając jej język.**

Sąd skazał niepoprawnego zbrodniarza na dożywotnie więzienie.

Budujmy szkoły

Sprawy kobiece

Radość życia nosimy w sobie

Człowiek kulturalny naszych czasów przyzwyczaił się już uważać kult dla zdrowia i piękna fizycznego za rzecz zrozumiałą i normalną. Dosyć już suchotniczych piersi, krzywych kośćców oraz przeczulonych nerwów.— Idea odrodzenia fizycznego człowieka dąży do wytworzenia nowej rasy ludzi pięknych i zdrowych fizycznie i moralnie.

Tempo obecnego życia domaga się również całkowitego zmienienia zasad higieny. Kobieta dzisiejsza żyje szybko i intensywnie, w ciągu miesiąca przeżywa więcej, niż jej babki w ciągu całych lat. Żyje w wieku radia, elektryczności, niepojętych rekordów wytrzymałości i siły, a demon szybkości od urodzenia trzyma ją nieubłagalnie w swych trybach.

A jednak kobieta współczesna nie starzeje się prawie wcale, wiecznie młoda, rozbawiona i uśmiechnięta, nie chce słyszeć o swym wieku, lub co gorsze o zbliżającej się starości. To też nie ma dzisiaj kobiet starych ani brzydkich, są tylko kobiety zaniedbane. Starość zabił nieustanny ruch i pogoń za wrażeniami, a t. zw. dawniej brzydotę bezpowrotnie zatuszowały staranność i dbałość o wygląd zewnętrzny. Kobieta dzisiejsza pomimo pracy i zawrotnego tempa życia, ze specjalną starannością myśli o swojej urodzie i nie pozwala tak łatwo odejść młodości

Co więc należy czynić aby osiągnąć ów największy cud 20-go wieku — zachowanie wiecznej młodości?

Przede wszystkim należycie przestrzegać trzeba racjonalnego trybu życia. Jest to podstawa zachowania młodego i świeżego wyglądu. Przestrzeganie życia higienicznego wymaga zachowania odpowiedniego stosunku pracy do odpoczynku i posiadanych sił.— Dlatego też nie można podać jednego szematycznego dla wszystkich planu na wypoczynek, pracę, rozrywki i sen. Przeciętnie tylko można podzielić je w sposób następujący: 8 godzin pracy 9 godzin snu, 3 godziny rozrywek fizycznych i umysłowych, ewentualnie ruch na świeżym powietrzu, czytanie i t. d. I godzinę przeznaczyć na wypoczynek poobiedni. I godzinę na zabiegi toalettowe w ciągu całego dnia. — I godzinę na wykonanie administracji i czynności gospodarczych.

Przeciętna norma pracy wynosi 8 godzin, która to ilość musi być potraktowana indywidualnie, zależnie od intensywności warunków i sił danej jednostki.

Pracę dobrze jest urozmaicać sobie humorem i uśmiechem. Nic tak bowiem nie wpływa na jej wydajność jak pogodna i wesoła atmosfera.

Praca połączona z brakiem ruchu jest największym złem, jakie można wyrządzić organizmowi. Kobiety prowadzące żywot siedzący powinny znajdować rozrywkę i wypoczynek w pracy fizycznej oraz spacerach na świeżym powietrzu. Dla osób pracujących w ogrodzie wypoczynkiem będzie przeczytana książka. Prawdziwa sztuka wypoczywania polega na daniu odpoczynku każdemu narządowi naszego ciała, zaś umiejętny i racjonalny wypoczynek jest podstawą zdrowia i życia higienicznego.

Najdoskonalszym sposobem wypoczynku dla każdego żywego ustroju jest sen. Ilość godzin snu według dawniejszych zapatrywań, stosownie do okoliczności wynosiła od 7 do 9 godzin obecnie jednak higiena nakazuje sen uzależnić od ogólnych potrzeb organizmu i kłaść się do łóżka wówczas, gdy się czuje potrzebę snu. Osoby anemiczne i wątłe winny spać dłużej, nawet 12 godzin dziennie.

Bardzo przykrą dolegliwością jest bezsenność. Aby jej uniknąć nie należy jadać obfitych kolacji wogóle, a zwłaszcza przed udaniem się na spoczynek. Lekkie pożywienie wieczorne powinno być spożyte na 3—4 godziny przed snem. Przy próżnym żołądku sen jest krótszy i znacznie pożyteczniejszy. Kiedy szybkie zaśnięcie sprawia trudność, pożądany rezultat mogą wywołać: rytmiczne oddychanie, mechaniczne liczenie, masaż kręgosłupa, a wreszcie monotonny dźwięk zegara.

Należy zwrócić uwagę na bardzo szkodliwe dla higienicznego trybu życia — nadmierne i stałe spieszenie się. Ten stały pośpiech jest wytworem środowiska wielkich miast. Powoduje on zużywanie się całego organizmu w postaci zahamowania soków trawiennych zatrucia organizmu, zużycia pracy sercowej i zniszczenia nerwów. Trudno jest w gorączkowym tempie naszego życia utrzymać spokój i uniknąć pośpiechu. Jednak całą siłą woli i świadomości należy temu przeciwdziałać.

Zdrowy nastrój psychiczny jest najważniejszym warunkiem pracy, powodzenia, zdrowia i urody kobiecej. Stan zdrowia ciała i ducha pozostają ze sobą w ścisłym związku. Bardzo często smutek, przygnębienie lub melancholia mają przyczynę w organiźmie chorym lub niedomagającym. Wszelka egzaltacja oraz granicząca z nią neurastenia i histeria oraz wogóle wszystko co czyni kobietę niezadowoloną ze siebie i z życia wynikają najczęściej ze złego stanu zdrowia, zaburzeń przewodu pokarmowego, chorób wątroby, obstrukcji, niezaspokojenia potrzeb życia płciowego i innych dolegliwości fizycznych.

Bardzo często się zdarza, że przez ćwiczenia głębokich wdechów i wydechów, zastosowanie środków drastycznych itd. kobieta przygnębiona wiecznie niezadowolona, do niczego niezdolna i nikomu niepotrzebna, staje się dzielną, energiczną, wesołą i radosną.

Przez codzienne ćwiczenia swej woli można zupełnie zmienić swoje usposobienie. W tym celu każda kobieta powinna ćwiczyć codziennie (początkowo w ciągu kilkunastu minut lub jednej godziny) w pozbywaniu się złości, zazdrości, obawy i troski. Tajemnica bowiem pogody i radości życia polega nietylko na odsunięciu obaw i trosk, lecz na ich zlekceważeniu. Stan psychiczny człowieka jest jego największą wartością, którą zmienić lub wypaczyć, względnie nakłonić może najlepiej on sam.

Dr. J. Świtalska.

Laboratorium dr. Świtalskiej w Warszawie udziela za naszym pośrednictwem wszelkich porad kosmetycznych. Czytelniczki „Expresu Zagłębia" zechcą pytania z tej dziedziny kierować pod adresem naszej redakcji.

Gdy żona jest w Londynie, a mąż w Paryżu

Ciekawy proces rozwodowy we Francji

Każdy Francuz zna artykuł 214-ty kodeksu cywilnego, który mówi, że żona we wszystkich sprawach podlega mężowi. Artykuł ten jest głównym argumentem w procesie, który toczy się obecnie przed sądem paryskim. Pewien Paryżanin, zamieszkały stale w Paryżu, skarży swoją żonę, wybitną artystkę francuską Alicję Delysia, występującą i mieszkającą stale w Londynie, o to, że nie chce wrócić do Paryża. Oskarżona małżonka tłumaczy się tym, że jej zawód zmusza ją do przebywania w Londynie. Małżonek zaś twierdzi, że dlatego nie jedzie do Londynu, ponieważ przeszkadzają mu w tym jego zajęcia i interesy związane nierozerwalnie z Paryżem. — Obie strony wysuwają więc identyczne argumenty. Większą rację należy jednak przyznać małżonkowi, który przed ślubem pozostawił swej przyszłej żonie warunek stałego przebywania w Paryżu.

Paryski sąd nie powziął jeszcze decyzji, jak rostrzygnąć tę z dwuch stron należycie umotywowaną sprawę. Sądzić jednak należy, że sąd nie ze względu na męską solidarność, ale ze względu na przedślubne porozumienie w tej sprawie, stanie po stronie pokrzywdzonego męża.

Najgorętsze miejsce NA ŚWIECIE.

W Azji znajdują się 2 bieguny: biegun zimna w Wierchojańsku i biegun ciepła w Iranie (Persja). W tym ostatnim znajduje się miasto, gdzie w cieniu jest 42 stopni ciepła.

Miejscowość Cut jest najgorętszym miejscem świata. Jest ono zupełną w całkowitem tego słowa znaczeniu pustynią, gdzie człowiek jeszcze nie przeprowadził pomiarów, nie mogąc tam dotrzeć. Upał dochodzi tam do przeszło 60 stopni w cieniu i przeszło 100 stopni w słońcu. Deszcze nie dotknęły tamtejszej ziemi jeszcze nigdy.

Szpalta humoru

Mówią, że obecni posłowie w sejmie przemawiają tak ostro, jakby byli wybrani.

——oOo——

— Córka moja poślubiła ogrodnika Mogę ją odwiedzać tylko, gdy pada deszcz.

— A to, dlaczego?

— Bo, inaczej muszę cały dzień pomagać podlewać kwiaty.

——:o:——

Pani przyjmuje nową służącą

— Czy Kasia służyła już w wojsku?

— Nie, proszę pani.

— No, to kto Kasię nauczył porządku?

——:o:——

— [illegible] w zupie [illegible] jest pchła!

— O, przeprasza pana bardzo — nie wiedziałem, że pan jesteś jaroszem

NIEZROZUMIAŁY JĘZYK

Do obozu gen. Franco nadszedł przez umyślnego rozkaz. Napróżno dowództwo starało się go odcyfrować. Pisany był w jakimś obcym nieznanym języku.

W końcu zawołano żołnierza, którego zdolności lingwistyczne były znane. Ten odczytał dokument bez trudu.

— Po jakiemu to? — zapytano go.

— Po hiszpańsku...

——:o:——

— Nie zbliżaj się za bardzo, kochanie — mogą być trujące!

——:o:——

— Jeśli jeden żyd drugiemu żydowi wymyśla „ty żydzie" — to wiesz, co to jest?

— Tak, wiem — polemika literacka